

ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ДИНАМІКИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ТА МІСЦЕВОГО НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ПОЛЯ ДО УМОВ ЄС ЗА 2023-2024 РОКИ НА ПРИКЛАДІ ДВОХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ (ПОЛТАВСЬКА ТА КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТІ)

Це дослідження в своїй основі можна викласти на декількох сторінках формалізованого тексту у відповідності до поточної ситуації з локалізацією нормотворчого процесу в Україні у відповідності до плану дій щодо членства в ЄС.

Але автори залишили за собою право вийти за межі цієї формалізації, оскільки їх посыл був продиктований тим болем з яким громадяни України виборюють Право, щоб їх країна стала повноправним членом цивілізованого світу у цілому, і зокрема фактичним проявом цього цілеспрямування – набуття членства в Європейському Союзі.

Отже ми пропонуємо поглянути на шлях України, щоб зрозуміти, що необхідно робити в сучасних умовах, керуючись сенситивами цього виснажливого, але достойного шляху – шляху боротьби за свої Права та Свободи долаючи зовнішні та внутрішні перепони (див. Таблиця 1).

Логічну структуру дослідження можна сформувати наступним чином:

1. Що? Для кого? Для чого? І як?
2. Локалізація (Полтавська, Кіровоградська області).

Розпочнемо пафосно. Свого часу преамбулою до Порядку денного асоціації Україна ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію стали наступні слова:

«Починаючи з 1991 року, коли Україна здобула незалежність, Україна та ЄС започаткували відносини, що динамічно розвивалися. Поштовхом для цього було спільне розуміння того, що процвітання, стабільність і безпека як України, так і ЄС можуть бути значно посилені тісним співробітництвом.

У наступних роках, амбіції як України, так і ЄС щодо розвитку цих відносин зросли. Відносини України з ЄС від початкових політичних декларацій та надання технічної і фінансової допомоги ЄС перетворилися на співробітництво, яке охоплює широке коло питань у різних сферах діяльності із залученням значної кількості урядових та ділових партнерів, представників громадськості.

У 1998 році Україна і ЄС зробили рішучий крок до покращення своїх відносин шляхом укладення Угоди про партнерство та співробітництво. Розрахована на 10-річний період УПС разом із Планом дій Україна - ЄС забезпечили правову і практичну основу для подальшого розвитку стосунків Україна - ЄС.

Події 2004 року допомогли прискорити зближення між Україною та ЄС.

З одного боку, "Помаранчева революція" продемонструвала прагнення України поглиблювати процес проведення внутрішніх демократичних реформ. З іншого боку, в результаті подальшого розширення ЄС, яке відбулось 1 травня 2004 року, між Україною та ЄС було встановлено безпосередній кордон. Обидві ці події надали можливість Україні та ЄС, вийшовши за рамки співробітництва, рухатися у напрямку поступової економічної інтеграції та поглиблення політичної асоціації.

У березні 2007 року було розпочато переговори щодо укладення нової угоди на заміну Угоди про партнерство та співробітництво. Після вступу України до Світової Організації Торгівлі у травні 2008 року в новій угоді були закладені перспективи створення поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Щорічний Саміт Україна - ЄС, що відбувся 9 вересня 2008 року, був важливим приводом для України і ЄС дати оцінку їх поглибленим відносинам та подивитися у майбутнє. Під час зустрічі у Парижі лідери визнали, що Україна як європейська країна поділяє з країнами ЄС спільні історію та цінності. ЄС визнав європейські прагнення України та привітав її європейський вибір. Щодо укладення нової Угоди про асоціацію - лідери відзначили прогрес у переговорах. Вони зазначили, що нова Угода про асоціацію оновить спільні інституційні рамки співпраці України та ЄС, сприятиме поглибленню стосунків у всіх сферах та посилить політичну асоціацію й економічну інтеграцію шляхом спільних прав і зобов'язань. Дивлячись у майбутнє, вони зазначили, що поступове наближення України до ЄС у політичній, економічній та правовій сферах сприятиме подальшому розвитку відносин між Україною та ЄС».

Вступ України до Європейського Союзу (ЄС) триває з 2022 року, коли вона подала заявку на членство в розпал російсько-української війни з метою поступової інтеграції у внутрішній ринок ЄС і нарешті безпосередній вступ до ЄС.

Україна є одним із восьми нинішніх кандидатів на членство в ЄС разом із Албанією, Боснією та Герцеговиною, Сербією, Молдовою, Північною Македонією, Чорногорією та Туреччиною.

28 лютого 2022 року, одразу після російського вторгнення, Україна подала заявку на членство в ЄС. Президент України Володимир Зеленський закликав до негайного вступу за «новою спеціальною процедурою», а президенти восьми країн ЄС також закликали прискорити процес вступу.

Нажаль, навіть в таких умовах, Європейський Союз хоче приєднання України, але зауважує, що для цього потрібен час.

1 березня 2022 року Європейський парламент рекомендував Україні стати офіційним кандидатом, а 10 березня 2022 року Європейська рада запросила Європейську комісію надати висновок щодо заявки.

8 квітня 2022 року Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляйен, згідно чинної процедури, особисто передала Президенту Зеленському лист-опитувальник щодо членства в ЄС.

Україна завершила роботу над першою частиною опитувальника 17 квітня 2022 року, а над другою – 9 травня.

17 червня 2022 року Єврокомісія рекомендувала Європейській Раді надати Україні статус кандидата на вступ в Європейський Союз.

Водночас Брюссель закликав воюючу з підступним великим ворогом країну до реформ і представив список із семи пунктів, разом з Республікою Молдова та Грузією.

Україна має відповідати цим вимогам, щоб зберегти свою кандидатуру, оскільки ЄС міг відкликати її кандидатуру, якщо київські чиновники проігнорували програму реформ.

23 червня 2022 року Європарламент ухвалив резолюцію про надання Україні статусу кандидата в Європейський Союз.

23 червня 2022 року Європейська Рада надала Україні статус кандидата в Європейський Союз.

14 грудня 2023 року Європейська Рада ухвалила рішення про початок переговорів про вступ України до ЄС, а офіційно про початок переговорів було оголошено 25 червня 2024 року.

На поточному етапі: адаптація законодавства України до законодавства ЄС у межах переговорних розділів.

Майбутні кроки:

- 1) Після закриття усіх переговорних розділів Єврокомісія надає оцінку щодо готовності України до вступу;
- 2) Європейська рада та Європарламент ухвалюють рішення щодо закриття переговорів;
- 3) Усі члени ЄС та Україна підписують і ратифікують угоду щодо вступу України до ЄС.

Якщо аналізувати Таблиця 1, що наведена нижче, можемо зафіксувати наступне:

- відносини Євросоюзу та України носять навзаєм вигідний характер;
- факт взаємної вигідності відносин було продемонстровано в часи, коли вище політичне керівництво України відмовилось підписувати погоджену асоціацію з ЄС. Керівництво ЄС у дипломатичній формі пропонувало підписати угоду, в той час коли де-факто вся влада в Україні була узурпована не українськими посадовцями, а представниками країни-агресора.
- вищеописана ситуація продемонструвала інфантильність високопосадовців, які не вбачали, або не надавали значущості сигналам, які показували загрози системній безпеці;
- у інституцій ЄС не той час не було погоджених механізмів реагування та/або політичної волі наважитись на активні дії, продемонструвавши відданість декларованим цінностям, а не кон'юнктурним інтересам;

- все на що були здатні інституції ЄС – висловити занепокоєння та взивати до здорового глузду держави-терориста;
- історія показує, що процедури ЄС в деяких моментах шкодять ефективності його існування як тактично, так і стратегічно.
- обидва формування сповідують демократичні цінності. Більше того, носіями цих цінностей є громадяни. Час показує, що українці довели цей факт своєю боротьбою за основні цінності, права та свободи;
- у той же час, потрібно визнати, що Україна – молода демократія;
- і як будь-яка молода система має певні проблеми розвитку (ступень зрілості громадянського суспільства, відсутність сталих інституцій, ступень відпрацьованості демократичних процедур тощо)

В ході реалізації ініціативи нами було проаналізована діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Кіровоградській та Полтавській областях на предмет динаміки відновлення та стану імплементації національного та місцевого нормативно-правового поля до умов ЄС в період 2023-2024 років.

Потрібно зазначити, що головними впроваджувачами державних політик – є Обласні державні адміністрації, а під час війни – Обласні військові адміністрації. Ці органи зі структури Президента України. Згідно статті 102 Конституції України, Президент України - є, по-перше, гарантом додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. По-друге, Президент України є гарантом реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору.

Аналіз доступної частини нормативно-правової бази цих органів, що розміщені у відкритому доступі дає нам можливість констатувати наступний стан справ.

1.1.) Кіровоградська область:

Джерела інформації: сайт Кіровоградської ОВА (<https://kr-admin.gov.ua/start1.php?q=Eurounion/Ua/aspekt.html>)

Кіровоградська область: Євроінтеграція – регіональний аспект (1 півріччя 2023 року).

Обласною державною адміністрацією здійснюється низка першочергових організаційних заходів з реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції. З метою подальшого розширення плідної взаємодії з європейськими компаніями, залучення іноземних інвестицій, залучення компаній до реалізації проектів, інноваційних розробок та програм цифрової трансформації Кіровоградщини здійснено організаційні заходи та забезпечено:

- 29 березня 2023 року зустріч заступника начальника обласної військової адміністрації Шеремета Сергія з делегацією представників регіонального представництва Консультативної місії Європейського Союзу. За результатами зустрічі досягнуто домовленостей щодо всебічного сприяння з боку обласної військової адміністрації роботі в області регіонального представництва КМЕС;

- 26 травня 2023 року зустріч першого заступника начальника обласної військової адміністрації Конопка Павла із засновником та президентом компанії EOT GLOBAL INC., президентом World Trade Center Kyiv паном Генрі Штеренбергом та генеральним директором Всеукраїнської громадської організації "Клуб мерів" (далі – ВГО "Клуб мерів") Чуфістовою Юлією. За результатами заходу досягнуто домовленостей щодо подальшого розгортання співробітництва між обласною військовою адміністрацією, компанією EOT GLOBAL INC. та ВГО "Клуб мерів" з питань реалізації заходів та проектів цифрової трансформації, цифрового розвитку та цифровізації Кіровоградщини, а також надання сприяння та безоплатної експертної підтримки з боку компанії EOT GLOBAL INC. та ВГО "Клуб мерів" територіальним громадам області щодо розробки ними інвестиційних проектів та подальшого їх просування серед потенційних іноземних інвесторів;

- 31 травня 2023 року зустріч начальника обласної військової адміністрації Райковича Андрія з представниками німецької компанії HFR Ingenieure GmbH. За результатами заходу досягнуто домовленостей щодо подальшого розгортання співробітництва між обласною військовою адміністрацією та компанією HFR Ingenieure GmbH з питань реалізації на території Кіровоградщини інфраструктурних проектів.

З метою підвищення професійної компетенції державних службовців організовано участь представників обласної військової адміністрації у міжнародних проектах та програмах Європейського Союзу.

Так, з метою участі у професійному тренінгу на тему "Доступність та інклюзивність для всіх" (далі – Тренінг) з 16 по 21 травня 2023 року відбувся візит заступника начальника Кіровоградської обласної військової адміністрації Шеремета Сергія до м. Краків Республіки Польща. За результатами візиту набутий досвід сприятиме створенню на Кіровоградщині безбар'єрного середовища, спрямованого на надання кожній людині можливості реалізовувати свої права, отримати доступ до публічних 2 послуг та взяти повноцінну участь у культурному, політичному та суспільному житті нашої країни та ефективній імплементації в регіоні положень обласного плану заходів на 2023-2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2023 року, затвердженого розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 27 квітня 2023 року №403-р.

З метою вивчення міжнародного досвіду у створенні ефективної системи запобігання, реагування та підтримки постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (далі - СНПК) з 20 по 28 травня 2023 року відбувся візит заступника начальника Кіровоградської обласної військової адміністрації Колтунової Катерини до міст Загреб і Вуковар Республіки Хорватія та міст Сараєво і Зеніца Боснії і Герцеговини. За результатами візиту набутий досвід сприятиме: оперативній і успішній реалізації в області проекту "Вистоїмо разом. Вдосконалення системи підтримки постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з війною"; ефективному використанню на Кіровоградщині існуючих міжнародних стандартів та практик надання комплексної допомоги постраждалим від СНПК, зокрема, захисту прав постраждалих, надання їм юридичної, соціальної, медичної, психологічної підтримки; організації навчальних програм та підготовки надавачів послуг постраждалим від СНПК; реалізації обласного плану заходів з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 13 березня 2023 року № 232-р.

З метою вирішення гуманітарних проблем області активізовано співпрацю з європейськими регіонами-партнерами Кіровоградщини у рамках укладених угод про міжрегіональне співробітництво. Партнерами області на міжрегіональному рівні є: Нижньосілезьке воєводство Республіки Польща, Федеральна земля Штирія Республіки Австрія, Муніципальна палата міста Брага Португальської Республіки та Нітрянський самоврядний край Словацької Республіки. Так, у рамках Угоди між Кіровоградською обласною державною адміністрацією (Україна) та Адміністрацією Нижньосілезького воєводства (Республіка Польща) про регіональне співробітництво з метою обговорення низки питань щодо надання гуманітарної допомоги медичній галузі Кіровоградщини за ініціативи польської сторони у режимі онлайн через систему відеоконференції "Zoom" 05 січня 2023 року відбулася зустріч першого заступника начальника обласної військової адміністрації Конопка Павла з представниками Нижньосілезького воєводства Республіки Польща. З У ході заходу було обговорено питання щодо подальшого розвитку двостороннього співробітництва між Кіровоградщиною та Нижньосілезьким воєводством у контексті агресії російської федерації проти України, яка триває. Під час зустрічі досягнуто домовленостей щодо: узгодження між обласною військовою адміністрацією та Адміністрацією Нижньосілезького воєводства детального переліку гуманітарної допомоги медичного призначення; організації стажування науковців та медичних фахівців області у Нижньосілезькому воєводстві Республіки Польща; проведення онлайн-зустрічі з питань щодо надання регіону гуманітарної допомоги за участі начальника обласної військової адміністрації Райковича Андрія та Маршалка Нижньосілезького воєводства Республіки Польща пана Цезарія Пшибильського. За результатами проведеної роботи Кіровоградська

область отримала від Нижньосілезького воєводства Республіки Польща: 02 березня 2023 року гуманітарну допомогу, до якої увійшли обігрівачі, генератори, медичне обладнання, медикаменти, продукти харчування та одяг для забезпечення життєдіяльності внутрішньо переміщених осіб та військовослужбовців області, які боронять нашу державу від російських загарбників на лінії зіткнення; 07 червня 2023 року 2 вантажі гуманітарної допомоги, до яких увійшли продукти харчування, медичні матеріали та 8 спеціалізованих санітарних автомобілів екстреної (швидкої) медичної допомоги; у липні 2023 року очікується надходження чергового гуманітарного вантажу, до якого входить санітарно-гігієнічне обладнання.

У рамках Угоди між Кіровоградською обласною державною адміністрацією України та Урядом землі Штирія Республіки Австрія про економічне і культурне співробітництво 16 травня 2023 року забезпечено проведення зустрічі у режимі онлайн через систему відеоконференції "Zoom" начальника обласної військової адміністрації Райковича Андрія з Міністром з питань Європи земельного Уряду Штирії Республіки Австрія паном Вернером Амоном. У ході зустрічі обговорювались питання щодо активізації та подальшого розгортання українсько-австрійського співробітництва на регіональному рівні, зокрема, надання гуманітарної допомоги Кіровоградщині. За результатами заходу досягнуто домовленостей щодо: підготовки та направлення обласною військовою адміністрацією австрійським партнерам детального переліку необхідної для Кіровоградщини гуманітарної допомоги; проведення чергової онлайн-зустрічі з питань щодо надання регіону гуманітарної допомоги за участі керівництва обласної військової адміністрації та земельного Уряду Штирії Республіки Австрія.

Активізується міжнародне співробітництво у галузі освіти і науки, зокрема поглиблюється співпраця між вищими навчальними закладами області та 4 вищими навчальними закладами країн Європейського Союзу, а також міжнародними організаціями. Льотною Академією Національного авіаційного університету укладено: у січні 2023 року договір Inter-institutional agreement 2022 – 2023. Key Action 1. Mobility for learners and staff – Higher Education Student and Staff Mobility з Інститутом транспорту і телекомунікацій (м. Рига, Латвійська Республіка); у лютому 2023 року договір Erasmus+ Programme. Inter-institutional agreement. Key Action 131. Learning mobility for higher education students and staff з Ризьким Технічним Університетом, (Латвійська Республіка). Викладачі та науковці Донецького державного університету внутрішніх справ долучаються до участі у курсах у рамках програми Leed Cerol CEPOL (Leed Cerol CEPOL - агентство ЄС з підготовки співробітників правоохоронних органів, діяльність якого спрямована на розробку, впровадження і координацію навчання працівників правоохоронних органів), а також до тренінгів, що проводяться КМЄС з питань розслідування воєнних/міжнародних злочинів. 26 травня 2023 року за сприяння Програми розвитку ООН в Україні у рамках Програми ООН із

відновлення та розбудови миру в Центральноукраїнському національному технічному університеті (далі - ЦНТУ) проведено тренінг для внутрішньо переміщених осіб "Працевлаштування в період воєнного стану: правові аспекти, стратегії пошуку роботи, кар'єрне зростання", організований за фінансової підтримки уряду Федеративної Республіки Німеччина через Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Участь у тренінгу має допомогти людям, які вимушені були покинути свої домівки та переїхати до інших міст, адаптуватися в цих містах та знайти нову роботу, отримати знання про трудове законодавство, свої права та обов'язки роботодавця.

У рамках міжнародного проекту за програмою ЄС ЕРАЗМУС+ "Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь у розвитку кластерів на принципах інновацій та сталості" (UniClad) та з метою вивчення досвіду створення і роботи австрійських сільськогосподарських кластерів представники ЦНТУ та Інституту сільського господарства Степу Національної академії аграрних наук України у складі української делегації навесні 2023 року взяли участь у візиті до м. Відень Австрійської Республіки. Мета цього проекту - допомогти університетам та підприємствам країн Східної Європи, які є учасниками програми, створювати та розвивати інноваційні агропромислові кластери за прикладом кластерів країн Західної Європи, де кластери діють давно та системно. Українські науковці відвідали Університет гірського фермерства, Коледж аграрних та екологічних знань, Федеральний інститут аграрної економіки, досліджень сільських і гірських територій, а також лабораторії та фермерські господарства, які працюють у межах сільськогосподарських кластерів. 5 Отриманий досвід буде використано при формуванні "Дорожньої карти" із створення інноваційних сільськогосподарських кластерів.

27 червня 2023 року ректор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (далі-ЦДУ ім. В. Винниченка) Соболь Євген та помічник ректора з міжнародної діяльності Філоненко Оксана взяли участь у міжнародному круглому столі на тему: "Синергія знань, умінь та досвіду заради майбутнього", організатором якого виступила Академія прикладних наук м. Познань Республіки Польща. У міжнародному форматі презентовано основні напрями діяльності ЦДУ ім. В. Винниченка та окреслено перспективи співпраці в галузі міжнародного співробітництва між ЦДУ ім. В. Винниченка та цим вищим навчальним закладом. У ході заходу, зокрема, обговорювались питання: підвищення якості міжнародних послуг та академічної мобільності викладачів та студентів ЦДУ ім. В. Винниченка шляхом розширення участі у реалізації спільних проектів, грантів і програм академічної мобільності; обміну представників професорсько-викладацького складу з метою проходження стажувань, проведення науково-дослідницької роботи, спільних міжнародних освітніх заходів; запрошення іноземних лекторів, вчених та фахівців з метою проведення спецкурсів та науково-практичних семінарів для студентів і викладачів ЦДУ ім. В. Винниченка; можливості запровадження програми семестрового обміну студентів та

подвійного диплому. Місцевими друкованими та електронними засобами масової інформації забезпечується інформування громадськості щодо актуальних питань взаємодії України з ЄС, роз'яснюються переваги набуття членства в Європейському Союзі, висвітлюється діяльність обласної влади у даному напрямком.

Кіровоградська область: Євроінтеграція – регіональний аспект (2 півріччя 2023 року).

Обласною державною адміністрацією здійснюється низка першочергових організаційних заходів з реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції. З метою подальшого розширення плідної взаємодії з дипломатичними представництвами країн-членів Європейського Союзу, акредитованими в Україні, європейськими компаніями, залучення іноземних інвестицій, залучення компаній до реалізації проектів, інноваційних розробок та програм цифрової трансформації Кіровоградщини, а також забезпечення належних умов проживання та необхідною гуманітарною допомогою внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) здійснено організаційні заходи та забезпечено:

21 липня 2023 року візит до м. Знам'янка Кропивницького району делегації Посольства Чеської Республіки в Україні на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Чеської Республіки в Україні паном Радеком Матулою. Відповідно до програми перебування високоповажні гості взяли участь в урочистій церемонії відкриття модульного містечка для розміщення ВПО, яке побудоване у м. Знам'янка за фінансової підтримки Уряду Чеської Республіки у розмірі понад 900 тис. дол. США та складається з 50 модулів, розрахованих на проживання та побутове обслуговування до 70 осіб;

30 листопада 2023 року протокольну зустріч начальника обласної військової адміністрації Райковича Андрія з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні паном Мартіном Єгерем, за результатами якої досягнуто домовленостей щодо активізації існуючого співробітництва та налагодження нових перспективних напрямків українськонімецької співпраці на регіональному рівні. З метою підвищення професійної компетенції державних службовців організовано участь представників обласної військової адміністрації у міжнародних проектах та програмах Європейського Союзу.

Так, з метою ознайомлення з існуючими стандартами та кращими практиками Італійської Республіки у сфері охорони психічного здоров'я та вивчення міжнародного досвіду щодо застосування принципів інклюзії та особистісно-орієнтованого підходу під час організації надання послуг з охорони психічного здоров'я з 04 по 08 грудня 2023 року відбувся візит заступника начальника обласної військової адміністрації Колтунової Катерини до міст Трієст та Удіне Італійської Республіки. За результатами візиту набутий

досвід сприятиме подальшій розбудові інфраструктури системи охорони психічного здоров'я Кіровоградщини, зокрема, з урахуванням провідних європейських практик.

З метою вирішення гуманітарних проблем області активізовано співпрацю з європейськими регіонами-партнерами Кіровоградщини у рамках укладених угод про міжрегіональне співробітництво. Партнерами області на міжрегіональному рівні є: Нижньосілезьке 2 воєводство Республіки Польща, Федеральна земля Штирія Республіки Австрія, Муніципальна палата міста Брага Португальської Республіки та Нітрянський самоврядний край Словацької Республіки. Так, у рамках Угоди між Кіровоградською обласною державною адміністрацією України та Адміністрацією Нижньосілезького воєводства Республіки Польща про регіональне співробітництво здійснено організаційні заходи та спільно з Адміністрацією Маршалка Нижньосілезького воєводства Республіки Польща забезпечено формування та направлення до області низки гуманітарних вантажів, до яких увійшли продукти харчування, одяг, газові плити, газові балони, обігрівачі, душові кабінки, компактні туалети для облаштування місць компактного проживання внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО) та забезпечення їх життєдіяльності, а також генератори та медичне обладнання для закладів охорони здоров'я області.

Міжрегіональне співробітництво налагоджено і на рівні органів місцевого самоврядування.

Так, з метою обговорення питання про встановлення партнерських відносин між громадами міста Кропивницький і міст Крефельд (Німеччина) та Венло (Нідерланди), налагодження співпраці у торговельно-економічній, науково-технічній, освітній, соціально-культурній, туристичній сферах з 11 по 13 вересня 2023 року відбувся візит делегації представників Кропивницької міської територіальної громади до м. Крефельд (Німеччина) та м. Венло (Нідерланди). За результатами візиту підписано договір про партнерство між містом Кропивницький та містами Крефельд (Німеччина) та Венло (Нідерланди), а також досягнуто домовленостей про: запровадження Німецьким Червоним Хрестом онлайн навчання з вивчення німецької мови в Кропивницькому; надання допомоги Німецьким Червоним Хрестом та організацією Карітас в оснащенні інклюзивних ресурсних центрів, сховищ у школах та дитячих садочках, місць проживання внутрішньо переміщених осіб у місті Кропивницькому; проведення різноманітних спільних молодіжних заходів; налагодження партнерства між закладами освіти; організації стажування студентів Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка у школах м. Крефельд; презентації членам торгово-промислової палати Нижнього Рейну економічного потенціалу та пропозицій до співробітництва суб'єктів підприємництва м. Кропивницького. У рамках досягнутих домовленостей мерією міста Крефельд було передано десять ноутбуків Гімназії нових технологій навчання у м. Кропивницькому, які стали основою нового лінгвафонного

кабінету, де розпочнеться вивчення німецької мови. Зокрема, за рахунок благодійних коштів, зібраних громадою Крефельда, було покрито частину витрат на облаштування укріплення на 335 місць у дитячому садочку №14 "Калинка" (м. Кропивницький).

З метою участі у VI німецько-українській конференції муніципальних партнерств на тему "Спільно для Європи: Солідарність. Відбудова. Перспективи на майбутнє" відбувся візит делегації представників Кропивницької міської територіальної громади до м. Лейпциг Федеративної Республіки Німеччина. У рамках заходу члени делегації взяли участь у панельних дискусіях та фахових форумах на тему: "Ее1st – енергоефективність передусім", "Місцеве самоврядування й демократія в адміністративних структурах", "Цифрові інструменти для підтримки відбудови та розвитку". З метою участі у Міжнародній виставці та конференції ReBuild Ukraine powered by Energy з 14 по 15 листопада 2023 року відбувся візит представників Кропивницької міської територіальної громади до м. Варшава Республіки Польща. У ході заходу його учасників було ознайомлено із експозиціями громад України в Національному павільйоні "Україна та її громади", які постраждали від військової агресії (м. Енергодар, Харків, Чернігів, Кривий Ріг, Ірпінь, Овруч, Бахмут, Маріуполь, Гуляйполе, Покровськ, Луганська облдержадміністрація), експозиціями міжнародних компаній, які займаються облаштуванням котелень для опалення нежитлових і житлових приміщень та облаштуванням модульних містечок (швидкокомпонтованих) для тимчасового проживання ВПО та будівництвом соціальних об'єктів.

Активізується міжнародне співробітництво у галузі освіти і науки, зокрема поглиблюється співпраця між вищими навчальними закладами області та вищими навчальними закладами країн Європейського Союзу, а також міжнародними організаціями. Так, студенти та викладачі Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (далі - ЦДУ ім. В. Винниченка) беруть активну участь у міжнародних конференціях, засіданнях за круглим столом та інших освітніх заходах. Протягом II півріччя 2023 року представники ЦДУ ім. В. Винниченка взяли участь у: міжнародній конференції "Освіта через мистецтво заради миру", яка проходила за організаційної підтримки Поморського університету (м. Слупськ, Польща) з 25 по 28 вересня 2023 року у м. Устка, Республіка Польща; міжнародній конференції Translation, Interpreting&Culture 2023: ViralityandIsolationintheEraofDeepeningDivides, яка проходила з 20 по 22 вересня поточного року у м. Братислава (Словаччина); заході з підписання меморандуму про співпрацю між Goethe Institut Ukraine (м. Київ) і Єнським університетом (м. Єна, Німеччина), який проходив з 25 по 27 жовтня 2023 року на базі Єнського університету імені Фрідріха Шиллера (м. Єна, Німеччина). Метою укладеного меморандума є розширення можливостей міжнародної співпраці українських університетів-партнерів, зокрема, і ЦДУ ім. В. Винниченка; 4 міжнародній науково-практичній конференції BARCAMP-2023, організованій 24 листопада 2023 року Goethe-Institut Ukraine (м. Київ)

спільно з Єнським університетом (м. Єна, Німеччина) для університетів-партнерів, які працюють за програмою "Deutschlehrenlernen" / "Вчимося навчати німецької"; У жовтні 2023 року координатор Інформаційного центру ЄС в Кропивницькому, старший викладач ЦДУ ім. В. Винниченка у складі делегації координаторів Інформаційних центрів ЄС в Україні взяла участь у навчальному візиті до Республіки Польща та Королівства Бельгія. У ході свого візиту, організованому за підтримки Представництва ЄС в Україні, члени делегації ознайомились з особливостями діяльності Представництва ЄС у Польщі, а також аспектами роботи провідних європейських інституцій – Європейського парламенту, Європейської комісії та Ради ЄС. У рамках реалізації програми проекту Erasmus+: KA2 CBHE "Центри сертифікації викладачів: інноваційні підходи до досконалості викладання" (UTTERLY) у жовтні поточного року проректор з наукової роботи ЦДУ ім. В. Винниченка Лілія Ключек відвідала Університет Вітовта Великого (м. Каунас, Литва), де ознайомила з можливостями підвищення кваліфікації академічних і неакадемічних працівників литовського закладу освіти та особливостями функціонування в ньому Центру розвитку професійних компетенцій. З нагоди 30-ї річниці ратифікації Маастрихтських угод 02 листопада 2023 року на базі ЦДУ ім. В. Винниченка відбувся круглий стіл "Європейський Союз та Україна". Співорганізатором заходу став Інформаційний центр ЄС у Кропивницькому. Під час заходу викладачі та студенти обговорили низку питань щодо історії взаємин України та ЄС, подальших кроків з євроінтеграції. Окрім того, студенти закладу мали нагоду дізнатися про перспективи навчання у Європі, зокрема, на магістерській програмі у College of Europe у м. Брюгге, Королівство Бельгія.

У рамках налагодженої співпраці між Льотною Академією Національного авіаційного університету (далі – ЛА НАУ) та Ризьким Технічним Університетом (м. Рига, Латвійська Республіка) п'ятеро студентів ЛА НАУ стали переможцями конкурсу міжнародної академічної мобільності за програмою "Еразмус+" та з вересня 2023 року проходять навчання у зазначеному латвійському університеті. Упродовж навчального семестру студенти навчатимуться на факультеті машинобудування, транспорту та повітроплавання та щомісяця отримуватимуть грантові стипендії. Декан економічного факультету Центральноукраїнського національного технічного університету професор Наталія Шалімова у складі делегації представників вищих навчальних закладів України восени 2023 року взяла участь у двомісячному стажуванні за українсько-чеським проектом Transnational Academic Knowledge-Sharing (далі – Проект ТАК). Стажування, яке проходило за сприяння Міністерства закордонних справ Чехії було поділено на 2 етапи – дистанційне навчання та десятиденне офлайн навчання на базі Університету Менделя, м. Брно Чеської Республіки. Проект ТАК був 5 присвячений, зокрема, питанням просування закладів освіти на міжнародному рівні та розвитку їх міжнародних контактів.

Мультипрофільний ліцей Олександрійської міської ради Кіровоградської області бере участь у міжнародному проєкті DSD-шкіл, який надає можливість українським школярам скласти іспити та отримати Німецький мовний диплом I та II ступенів. Двоє учителів німецької мови ліцею пройшли курси підвищення кваліфікації в Німеччині восени 2023 року. Місцевими друкованими та електронними засобами масової інформації забезпечується інформування громадськості щодо актуальних питань взаємодії України з ЄС, роз'яснюються переваги набуття членства в Європейському Союзі, висвітлюється діяльність обласної влади у даному напрямку.

Кіровоградська область: Євроінтеграція – регіональний аспект (1 півріччя 2024 року).

Обласною військовою адміністрацією здійснюються організаційні заходи з реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції. З метою вирішення гуманітарних проблем області активізовано співпрацю з європейськими регіонами-партнерами Кіровоградщини у рамках укладених угод про міжрегіональне співробітництво. Партнерами області на міжрегіональному рівні є: Нижньосілезьке воєводство Республіки Польща, Федеральна земля Штирія Республіки Австрія, Муніципальна палата міста Брага Португальської Республіки та Нітранський самоврядний край Словацької Республіки.

У рамках Угоди між Кіровоградською обласною державною адміністрацією (Україна) та Адміністрацією Нижньосілезького воєводства (Республіка Польща) про регіональне співробітництво опрацьовується питання щодо участі офіційної делегації області в роботі XXXIII Економічного форуму, який проходитиме з 03 по 05 вересня 2024 року в м. Карпачі Нижньосілезького воєводства Республіки Польща. Налагоджено міжрегіональне співробітництво і на рівні органів місцевого самоврядування. Так, у ході візиту 12 січня 2024 року делегації представників Суботцівської територіальної громади до гміни Жаркі Сілезького воєводства Республіки Польща укладено угоду про партнерську співпрацю між гміною Жаркі Республіка Польща та Суботцівською сільською радою Кропивницького району Кіровоградської області. На даний час громадою спільно з польським партнером опрацьовуються практичні аспекти реалізації положень зазначеної угоди.

З 11 по 12 червня 2024 року представники Знам'янської, Кропивницької, Новоукраїнської, Олександрійської, Приютівської та Смолінської територіальних громад Кіровоградщини взяли участь у Міжнародній конференції з питань відновлення України URC2024, яка проходила у м. Берліні Федеративної Республіки Німеччина. Захід об'єднав лідерів урядів низки країн, представників міжнародних організацій, бізнесу, громадянського суспільства, державного сектору та місцевого самоврядування. Дводенна конференція з відновлення України, яку у Берліні відкрили канцлер Федеративної Республіки Німеччина Олаф Шольц та Президент України Володимир Зеленський, була орієнтована на довгострокову перспективу щодо відбудови України та стимулювання інвестиції. У рамках

Конференції Кропивницька міська територіальна громада презентувала актуальні проекти для забезпечення життєдіяльності територіальної громади, а саме: модернізація системи теплопостачання, будівництво житла для внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) та реконструкція дитячого медичного центру, а також презентовано потенціал громади.

17 червня 2024 року на базі обласної військової адміністрації відбулася презентація проекту "Нові можливості для українських жінок та молоді", який 2 буде реалізовано на Кіровоградщині громадською організацією "Прес-клуб реформ" спільно з Естонським жіночим центром досліджень і ресурсів (ENUT) у партнерстві з органами місцевого самоврядування, навчальними закладами області у 2024-2025 роках. Проект фінансується Естонським центром міжнародного розвитку (ESTDEV). Метою проекту є сприяння розвитку Кіровоградщини, зокрема, у напрямках підтримки підприємництва (особливо серед жінок), підтримки реформ української професійно-технічної освіти на місцевому рівні, жіноч-журналісток із гіперлокальних засобів масової інформації у висвітленні цих тем у регіоні.

З метою забезпечення належних умов проживання та необхідною гуманітарною допомогою ВПО здійснено організаційні заходи та забезпечено проведення низки зустрічей керівництва обласної військової адміністрації з представниками міжнародних організацій, а саме - Представництвом Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні та Вінницьким саб-офісом Представництва Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні. У ході заходів обговорювались практичні аспекти реалізації поточних проектів з підтримки ВПО та перспективні напрямки подальшої співпраці Кіровоградщини з представниками міжнародних організацій у 2024 та 2025 роках.

Здійснено організаційні заходи щодо підвищення професійної компетенції державних службовців шляхом участі у міжнародних проектах та програмах. Так, з метою поширення знань про історію України, а також зміцнення співпраці між українськими, польськими та німецькими інституціями, що працюють у сфері збереження і вивчення історико-культурної спадщини українського, польського та німецького народів, а також участі у спільному проекті Інституту Пілецького в Берліні та Федерального Архіву Німеччини "Festung Archiv Ukraine" з 07 по 11 лютого 2024 року відбувся візит представників Державного архіву Кіровоградської області до м. Варшава Республіки Польща та з 12 по 16 лютого 2024 року до м. Берлін Федеративної Республіки Німеччина.

Активізовано взаємну співпрацю на регіональному рівні між естонськими правоохоронними органами та поліцейськими Кіровоградщини. У рамках проекту "Розвиток можливостей керівної ланки регіонального рівня та лідерства у центральному органі управління поліції, Головних управліннях Національної поліції в Чернігівській та Кіровоградській областях за допомогою досвіду Східної та Південної префектур Департаменту поліції та прикордонної служби Естонії" здійснюється обмін делегаціями

правоохоронців Кіровоградщини та Естонської Республіки. Зокрема, правоохоронці області мають можливість ознайомитись з досвідом естонських колег та провідними європейськими підходами до організації роботи правоохоронних органів із забезпечення захисту прав людини, зміцнення довіри громадян, протидії злочинності, кібербезпеки та використання сучасних інформаційних технологій.

Відповідно до Указу Президента України від 08 травня 2023 року № 266/2023 "Про День Європи" з метою ознайомлення якомога ширшого кола громадськості, зокрема молоді з європейськими цінностями та традиціями, а також популяризації загального європейського культурного надбання, обласною військовою адміністрацією спільно з районними військовими адміністраціями, виконавчими комітетами сільських, селищних та міських рад територіальних громад здійснено низку організаційних заходів та у травні 2024 року забезпечено проведення Дня Європи на Кіровоградщині. Для підвищення обізнаності територіальних громад Кіровоградщини щодо можливостей участі у міжнародних проєктах Європейського Союзу у березні 2024 року відбувся презентаційний захід щодо запуску програм ЄС Interreg Europe та URBACT. У рамках зазначених програм громади області долучатимуться до конкурсів проєктів з інтегрованого сталого розвитку міст та регіонів за 6-ма напрямками: розумна Європа, зелена Європа, об'єднана Європа, соціально-відповідальна Європа, Європа ближча до громадян, краще регіональне врядування, а також розраховуватимуть на покриття з боку ЄС 80% вартості проєкту. Місцевими друкованими та електронними засобами масової інформації забезпечується інформування громадськості щодо актуальних питань взаємодії України з ЄС, роз'яснюються переваги набуття членства в Європейському Союзі, висвітлюється діяльність обласної влади у даному напрямку.

1.2) Полтавська область:

Джерела інформації : офіційний сайт Полтавської ОВА (<https://poda.gov.ua/>), сайт Агенції регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції» (<https://www.facebook.com/poltavaagency/>)

Полтавська військова адміністрація активно працює над інтеграцією Полтавської області в європейський простір. Цей процес є надзвичайно важливим для розвитку регіону, оскільки передбачає:

- Адаптацію законодавства та стандартів до європейських норм у різних сферах: економіці, соціальній політиці, екології тощо.
- Залучення інвестицій з Європейського Союзу та інших європейських країн.
- Розвиток міжнародного співробітництва та обмін досвідом з європейськими партнерами.
- Підвищення конкурентоспроможності регіональної економіки.

- Створення сприятливих умов для життя та розвитку громадян Полтавщини.

Ключові напрямки діяльності Полтавської ОВА у сфері євроінтеграції:

- Реалізація міжнародних проєктів: Залучення коштів на розвиток інфраструктури, підтримку бізнесу, соціальні програми тощо.
- Співпраця з європейськими інституціями: Участь у робочих групах, обмін досвідом, отримання консультацій.
- Розвиток міжрегіонального співробітництва: Налагодження партнерських відносин з регіонами ЄС для обміну досвідом та реалізації спільних проєктів.
- Підтримка малого та середнього бізнесу: Створення сприятливих умов для розвитку підприємництва, допомога у виході на європейські ринки.
- Розвиток людського капіталу: Підвищення кваліфікації фахівців, залучення європейських експертів для проведення тренінгів та семінарів.
- Просування іміджу Полтавщини в Європі: Участь у міжнародних виставках та форумах, популяризація туристичних та інвестиційних можливостей регіону.

Агенція регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції».

Ключову роль у процесі євроінтеграції Полтавської області відіграє Агенція регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції».

Ця установа займається:

- Розробкою та реалізацією стратегії євроінтеграції регіону.
- Залученням міжнародної технічної та фінансової допомоги.
- Сприянням розвитку міжнародного співробітництва.
- Підтримкою бізнесу у виході на європейські ринки.
- Наданням консультаційних послуг з питань євроінтеграції.

На засіданні Наглядової ради Агенції регіонального розвитку Полтавської області «Офіс євроінтеграції» під головуванням першого заступника начальника Полтавської ОВА Богдана Корольчука проголосували за внесення змін до положення про Агенцію, доповнивши її повноваженнями з реалізації політики “Зроблено в Україні”.

Директорка Агенції Віта Рекотова презентувала звіт про діяльність за 2023 рік та 6 місяців 2024 року.

- 1) Сприяння реалізації державної політики: Агенція налагодила співпрацю у рамках міжнародних проєктів, допомагаючи залучити грантові кошти в регіон на підтримку бізнесу, жіночого та молодіжного підприємництва, реінтеграції ветеранів та адаптації ВПО.
- 2) Підтримка малого та середнього бізнесу: Агенцією було виграно 9 грантів, які сприяють розвитку МСБ, інтеграції ВПО та реінтеграції ветеранів.
- 3) Розробка стратегій розвитку: Агенція надала допомогу у розробці Стратегій розвитку 8 територіальним громадам Полтавщини та 21 Інвестиційному паспорту ТГ.

4) Підтримка виробників: Розроблено електронний майданчик «Виробники Полтавщини» (<https://poltavaproducers.com.ua/>) для популяризації діяльності бізнесу області.

5) Консультаційна підтримка: На базі Агенції створено консультаційний центр для бізнесу у форматі «єдиного вікна», а також розвивається мережа місцевих консультаційних центрів у 7 громадах.

6) Підтримка сімей загиблих захисників: Створено бізнес-інкубатор на базі ПУЕТу для членів сімей полеглих учасників війни, захисників України, їхніх родин, студентів та активної молоді.

На рівні громад, де наша організація проводила заходи в 2023-2024 роках відбуваються наступні заходи, пов'язані з євроінтеграційними процесами.

2.1) Кіровоградська область.

Зокрема в Олександрійській міській раді в рамках євроінтеграції розроблено програму інтеграції внутрішньо переміщених осіб в Олександрійській територіальній громаді на 2024-2025 роки за підтримки проєкту «U-LEAD з Європою».

Світловодська міська рада: розроблено локальний план дій 1325 відповідно до Обласного плану дій «Жінки, мир, безпека». Проведено тренінги з локалізації Національного плану дій.

2.2) Полтавська область:

У 2024 році в основі проєкту «Мости довіри» Програми «U-LEAD з Європою» є підтримка розвитку місцевих громад в Україні. За допомогою таких проєктів, ми намагаємося зв'язати ті українські муніципалітети, особливо малі та середні, які потребують підтримки, але, можливо, не мають досвіду міжнародної співпраці з муніципалітетами в ЄС, які мотивовані та готові допомогти. Ми пам'ятаємо про важливу роль співробітництва та побратимства, зіграну у відновленні Європи після Другої світової війни. Така співпраця повинна відігравати ще більшу роль у допомозі Україні відбудуватись та стати членом ЄС. Це справжні та довгострокові мости, які РЄМР, разом із нашими Асоціаціями та за підтримки Програми «U-LEAD з Європою».

В Іспанії увага спочатку була зосереджена на регіонах із сильним почуттям ідентичності та автономії, таких як Країна Басків. З її історією стійкості та процвітання вона була ідеальним партнером для ініціативи. Лідер Баскської національної партії Мікель Барзако та керівник Баскської асоціації муніципалітетів Мар Забала відіграли вирішальну роль у налагодженні зв'язків з українськими містами Новомосковськ, Кременчук та Нікополь.

Підтримка міст майбутнього: ініціатива сталого розвитку.

В умовах війни в Україні прагнення до сталого розвитку є центральною темою співпраці між Нантом, містом, відомим своїми зеленими ініціативами.

Євро-українські партнерства орієнтовані на інвестиції у відновлювальні джерела енергії та переосмислення міського транспорту. Мета проєктів – зменшити залежність від приватного транспорту, знизити забруднення і популяризувати альтернативні види громадського транспорту, які не забруднюють довкілля.

Нант і Запоріжжя не єдині в цьому прагненні. Схожі партнерства встановили Зеленодольськ і Со, Лор'ян і Чорноморськ, Доностія-Сан-Себастьян і Кременчук. Усі ці партнерства мають спільну стратегічну тему: сталий розвиток, сфера, яка лягла в основу розширеної програми Urbact.eu, яка тепер поширюється на міста з України та Молдови.

Таблиця 1. Деталізована хронологія відносин між Україною та Європейським Союзом.

Легенда: суттєві положення, які мають суттєве контекстне значення, виділено іншим кольором, підкреслено тощо.

1991	
	Основні джерела інформації: - https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/eu_ukraine/chronology/index_uk.htm - https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/28419 - http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-7204cado-9d42-4741-a29e-c869e96ea684
2 грудня 1991	ЄС опублікував декларацію, у якій було відзначено демократичний характер Всеукраїнського референдуму щодо незалежності та пролунав заклик до України підтримувати з ЄС відкритий і конструктивний діалог, спрямований на забезпечення виконання всіх колишніх зобов'язань СРСР.
1992	
30 січня 1992	Україна стала членом Ради з безпеки та співробітництва в Європі (НБСЄ/ОБСЄ). Це була перша європейська структура, членом якої стала Україна.
11 лютого 1992	Протокол згоди між ЄС і новими незалежними державами про реалізацію програм технічної допомоги.
	- https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=29838a36-411d-4e4f-a13d-8bb2ef99ed6e&title=UgodMizhUriadomUkrainiTas-schodoDopomogis&isSpecial=true . www.me.gov.ua - https://issuu.com/maxor/docs/zibrannya_1991-2009_-2/2
26 лютого 1992	Україна підписала Гельсінський заключний акт НБСЄ 1975 року. <i>Міждержавні домовленості, згруповані в кілька розділів:</i> - В міжнародно-правовій сфері: закріплення політичних і територіальних підсумків Другої світової війни, виклад принципів взаємовідносин між державами-учасниками, в тому числі принципу непорушності кордонів; територіальна цілісність держав; невтручання у внутрішні справи іноземних держав; - У військово-політичній сфері: узгодження заходів зміцнення довіри у військовій області (попередні повідомлення про військові навчання і великі пересування військ, присутність спостерігачів на військових навчаннях); мирне врегулювання суперечок; - В економічній сфері: узгодження основних сфер співробітництва в галузі економіки, науки і техніки та захисту навколишнього середовища; - В гуманітарній сфері: узгодження зобов'язань з питань прав людини і основних свобод, в тому числі свободи пересування, контактів, інформації, культури та освіти, право на працю, право на освіту і медичне обслуговування.
2 березня 1992	Рада ЄС запропонувала укласти угоди про партнерство і співробітництво з усіма республіками пострадянського простору, за винятком Латвії, Литви, Естонії.
6 квітня 1992	Директива Єврокомісії до Ради Міністрів ЄС про започаткування переговорів щодо укладення угод про співробітництво з

	Білоруссю, Казахстаном, Росією, Україною.
14 липня 1992	Україна заявила про бажання приєднатися до найстарішої загальноєвропейської політичної установи — Ради Європи.
14 вересня 1992	У Брюсселі відбулася перша зустріч Україна—ЄС на найвищому рівні між Президентом України Леонідом Кравчуком та Головою Комісії Європейських Співтовариств. Головою Комісії Європейських Співтовариств наголосив, що ЄС буде співпрацювати з Україною, якщо вона підтвердить свій без'ядерний статус. Вони також видали спільну заяву від імені України та Єврокомісії, у якій вказали, що вважають чинними Угоду про торгівлю і торговельно-економічне співробітництво та Угоду про торгівлю текстильними товарами між ЄС та колишнім СРСР у відносинах між ЄС та Україною з необхідністю подальшого юридичного оформлення цього стану відносин. Також вони висловили наміри укласти угоду нового покоління про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://issuu.com/maxor/docs/zibrannya_1991-2009_-2 - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_957#Text
16 вересня 1992	Україна отримала статус «спеціально запрошеного гостя» в Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ).
1993	
початок 1993 року	Україну включено в систему загальних преференцій ЄС, завдяки чому більшість українських товарів отримала безмитний доступ на ринок ЄС або для них встановлювалося мінімальне мито.
23–24 березня, 8–9 червня, 25–26 грудня 1993	Переговори щодо Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС на найвищому рівні.
5 травня 1993	Підписана угода між Європейськими спільнотами та Україною про торгівлю текстильними виробами.
	<p><i>Європейські спільноти (іноді Європейські Співтовариства або ЄС) — сукупність трьох формально незалежних міжнародних організацій, які керувалися одним набором інституцій.</i></p> <p><i>Цими організаціями були:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Європейське співтовариство вугілля та сталі (ЄВС)</i> - <i>Європейське співтовариство з атомної енергії (ЄАЕС або Євратом)</i> - <i>Європейське економічне співтовариство (ЄЕС), яке було перейменовано в Європейське Співтовариство (ЄС) у 1993 році за Маастрихтським договором, який утворив Європейський Союз.</i>
2 липня 1993	Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про Основні напрями зовнішньої політики України», у якій зокрема декларувався намір України стати членом Європейських Співтовариств (ЄС), а також інших західноєвропейських або загальноєвропейських структур за умови, що це не шкодитиме національним інтересам України. Також декларувався намір укласти з ЄС Угоду про партнерство і співробітництво на шляху до отримання асоційованого, а згодом — повного членства в ЄС.
жовтень 1993	Відкриття Представництва Комісії ЄС у Києві.
1994	
9–11 березня 1994	Візит Трійки ЄС (країни колишнього, нинішнього і наступного головуєчого) до Києва. Зустрічі з Президентом України і Головою ВР України. Перше засідання Україна—Трійка ЄС на рівні Міністрів закордонних справ. Надалі такі засідання

	відбувались регулярно двічі на рік.
14 червня 1994	Україна першою серед пострадянських країн підписала Угоду про партнерство і співробітництво з ЄС, яка заклала правові основи для інтеграції України до європейських структур. Спеціальна резолюція Ради Міністрів ЄС щодо України.
31 жовтня 1994	Спеціальна резолюція Ради Міністрів ЄС щодо України.
10 листопада 1994	Верховна Рада України ратифікувала Угоду про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС.
28 листопада 1994	Рішення Ради Міністрів ЄС про спільну позицію щодо України.
1995	
24 березня 1995	Перше засідання Спільного комітету Україна—ЄС. Розглянуто питання міжгалузевої співпраці України з Європейським Союзом.
1 червня 1995	Зустріч Президента України Леоніда Кучми з Президентом Європейської Комісії Жаком Сантером. У Брюсселі підписано Тимчасові угоди про торгівлю та питання, пов'язані з торгівлею, що мала застосовуватися до набрання чинності Угодою про партнерство та співробітництво. https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=29838a36-411d-4e4f-a13d-8bb2ef99ed6e&title=UgodiMizhUriadomUkrainiTas-schodoDopomogis&isSpecial=true . www.me.gov.ua
початок липня 1995	Президент України Леонід Кучма виступив у Німецькому товаристві зовнішньої політики з доповіддю «Україна на шляху до Європи», у якій проголосив одним зі стратегічних пріоритетів України активну участь як у виробленні майбутньої загальноєвропейської архітектури, так і активне співробітництво з діючими європейськими структурами — ОБСЄ, НАТО, ЄС, ЗЄС. http://chtyvo.org.ua/authors/Martynov_Andrii/Ukrainsko-nimetske_spivrobitnytstvo_u_konteksti_ievropeiskoi_intehratsii_90-ti_roky_XX_stolittia/
липень 1995	У Брюсселі відкрито Представництво України при Європейських Співтовариствах.
9 листопада 1995	Україна набула офіційного статусу повноправного члена Ради Європи.
30 листопада 1995	Президент України Леонід Кучма затвердив Тимчасову торговельну угоду між Україною та ЄС, підписану 1 червня 1995 року. https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=29838a36-411d-4e4f-a13d-8bb2ef99ed6e&title=UgodiMizhUriadomUkrainiTas-schodoDopomogis&isSpecial=true . www.me.gov.ua
1996	
23 квітня 1996	Президент Кучма здійснив офіційний візит до Страсбурга, де виступив на засіданні Парламентської асамблеї Ради Європи. У промові він зокрема вперше проголосив про бажання України стати повноправним членом Європейського Союзу. https://www.piie.com/publications/chapters_preview/4273/04iie4273.pdf
6–7 травня 1996	Засідання Спільного комітету Україна—ЄС. Обговорено стан ратифікації Угоди про партнерство та співробітництво, питання надання Україні статусу країни з перехідною економікою.
червень 1996	Європейський Союз визнав за Україною статус країни з перехідною економікою.
12–13 вересня 1996	Візит члена Європейської Комісії Х. Ван ден Брука до Києва. Підписання індикативної програми Тасіс для України на

	1996–1999 роки та Фінансового протоколу про спільний план дій ЄС/Великої Сімки стосовно реструктуризації української енергетичної галузі.
6 грудня 1996	Рада Європейського Союзу прийняла План дій щодо України і висловила готовність розвивати і посилювати політичні і економічні відносини з Україною.
1997	
5 лютого 1997	В ході засідання Україна–Трійка ЄС на рівні Міністрів закордонних справ обговорено шляхи імплементації Плану дій щодо України, можливість відкриття у Києві центру документації ЄС.
17–18 квітня 1997	Засідання Спільного комітету Україна–ЄС, на якому обговорено проблеми торгово-економічного співробітництва.
15 липня 1997	Підписано Угоду між Європейською спільнотою з вугілля та сталі та урядом України про торгівлю сталеливарними виробами.
5 вересня 1997	Перший саміт Україна–ЄС у Києві, що підтвердив європейський вибір України. Обговорено наявні проблеми в договірно-правовій сфері, розглянуто шляхи економічного співробітництва.
1 грудня 1997	Україна в односторонньому порядку ввела безвізовий режим для власників дипломатичних паспортів країн-членів ЄС.
1998	
24 лютого 1998	Президент Кучма утворив Українську частину Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС та Українську частину Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС. https://issuu.com/maxor/docs/zibrannya_1991-2009_-2/2
1 березня 1998	Набула чинності Угода про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС. <i>Угода про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною (УПС, англ. Partnership and co-operation agreement between the European communities and their member states, and Ukraine) – угода між Європейськими співтовариствами і їх державами-членами з одного боку та Україною з другого боку. Підписана 16 червня 1994 та ратифікована законом України N 237/94-ВР від 10 листопада 1994. Це була перша угода, підписана ЄС з країнами колишнього Радянського Союзу. Оскільки УПС стосується справ Співтовариства, питань як виключної, так і спільної компетенції держав-членів ЄС, вона з боку ЄС має бути ратифікована не лише (трьома) Європейськими Співтовариствами, але також і всіма країнами-учасницями. Тривалий процес ратифікації Угоди державами-членами закінчився лише на початку 1998 року; отже, УПС набула чинності 1 березня 1998 року. Для розв'язання проблеми, зумовленої збільшенням із 1 січня 1995 року чисельності держав-членів ЄС до 15, було підписано Додатковий протокол з Україною від 10 квітня 1997 року, за яким Австрія, Фінляндія та Швеція стали членами УПС поряд з першими дванадцятьма країнами-учасницями. Після того як Україна та країни-члени ЄС ратифікували УПС, Рада та Комісія на спільному засіданні 26 січня 1998 року домовились про тимчасове застосування Додаткового протоколу щодо офіційного набуття ним чинності.</i>
8–9 червня 1998	Перше засідання Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС. Схвалено Правила процедури Ради співробітництва, прийнято Спільну робочу програму з імплементації УПС на 1998–1999 роки. Україна офіційно заявила про прагнення

	набути статусу асоційованого членства ЄС.
11 червня 1998	Президент Кучма затвердив Стратегію інтеграції України до ЄС, у якій зокрема було зазначено, що національними інтересами України є набуття повноправного членства в ЄС, і визначалися основні пріоритети діяльності органів виконавчої влади на період до 2007 року, протягом якого мали бути створені передумови, необхідні для набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі. Середньостроковою метою стратегії визначалося набуття статусу асоційованого члена ЄС. https://issuu.com/maxor/docs/zibrannya_1991-2009_-2 .
12 червня 1998	Кабінет Міністрів України прийняв постанову «Про запровадження механізму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу». http://chtyvo.org.ua/authors/Martynov_Andrii/Ukrainsko-nimetske_spivrobotnytstvo_u_konteksti_ievropeiskoi_intehratsii_90-ti_roky_XX_stolittia/
13 липня 1998	Кабінет Міністрів України затвердив положення про Українську частину Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС та включив до її складу 4 осіб.
серпень-вересень 1998	Місія спеціального представника уряду України по столицях країн-членів ЄС.
16 жовтня 1998	У Відні пройшов другий Саміт Україна—ЄС, на якому обговорено подальші можливості співробітництва у галузях зовнішньої та безпекової політик та охарактеризовано стан відносин між Україною та ЄС як «стратегічне та унікальне партнерство».
5 листопада 1998	5 листопада 1998 — Відбулося перше засідання Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС та утворено 6 підкомітетів.
11–12 грудня 1998	У Відні пройшов Саміт ЄС, на якому ухвалено рішення про розробку Спільної стратегії ЄС щодо України.
грудень 1998	Почав роботу Парламентський комітет співробітництва Україна—ЄС.
1999	
26–27 квітня 1999	Друге засідання Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС, на якому розглянуто економічні аспекти двосторонніх відносин і відзначено успішність реалізації Спільної робочої програми з імплементації Угоди про партнерство та співробітництво.
3–4 червня 1999	У Кельні пройшов саміт ЄС, на якому ЄС визнав досягнення якісно нового рівня у стосунках з Україною.
23 липня 1999	У Києві відбувся третій Саміт Україна—ЄС, на якому ЄС визнав успіхи курсу України на інтеграцію до ЄС та підтвердив намір сприяти вступу України до Світової організації торгівлі. Почалася робота щодо запровадження зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.
26 липня 1999	Кабінет Міністрів України утворив при Міністерстві юстиції Центр перекладів актів європейського права на виконання Указу Президента від 9 лютого «Про заходи щодо вдосконалення нормотворчої діяльності органів виконавчої влади». https://www.piie.com/publications/chapters_preview/4273/04iie4273.pdf
16 серпня 1999	Кабінет Міністрів України затвердив Концепцію адаптації законодавства України до законодавства ЄС. https://zakon.rada.gov.ua/go/724/2001

23 вересня 1999	В ході засідання Україна—Трійка ЄС на рівні Міністрів закордонних справ ЄС відзначив важливість проєвропейського вибору України, наголосив на повазі до європейського курсу України і ознайомив з основними положеннями Спільної стратегії ЄС щодо України.
6 грудня 1999	Зустріч Президента України Леоніда Кучми з Президентом Єврокомісії Романо Проді.
11 (10) грудня 1999	ЄС ухвалив Спільну стратегії ЄС щодо України на саміті у Гельсінкі. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_492#Text
2000	
25 січня 2000	В ході засідання Україна—Трійка ЄС на рівні Міністрів закордонних справ Головуюча в ЄС Португалія передала українській стороні Робочий план реалізації Спільної стратегії ЄС щодо України.
23 травня 2000	Заплановано Третє засідання Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС.
15 вересня 2000	У Парижі пройшов 4-й саміт Україна—ЄС.
2001	
21 серпня 2001	Президент Кучма утворив Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції шляхом перейменування Міністерства економіки. https://zakon.rada.gov.ua/go/724/2001
11 вересня 2001	У Ялті відбувся 5-й саміт Україна—ЄС, на якому керівники ЄС та Президент України Леонід Кучма підтвердили свої зобов'язання щодо посилення стратегічного партнерства між Україною та ЄС.
2002	
4 липня 2002	У Копенгагені відбувся 6-й саміт Україна—ЄС.
11 листопада 2002	Перше засідання Україна—Трійка ЄС з метою обговорення питань співробітництва в галузі юстиції та внутрішніх справ.
27 листопада 2002	У Брюсселі пройшло 5-те засідання Комітету з питань співробітництва Україна—ЄС з метою обговорення питань співробітництва в рамках УПС, впливу розширення ЄС на Україну, ініціативи ЄС «Нові сусіди» та політики України «Європейський вибір». https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/fifth_meeting2_uk.pdf
2003	
7 лютого 2003	У Києві відбулося засідання Трійка ЄС—Україна на міністерському рівні. Делегацію ЄС очолював Генеральний секретар Ради Європейського союзу і Верховний Представник ЄС з питань спільної зовнішньої та політики безпеки Хав'єр Солана, а українську сторону представляв Міністр закордонних справ Анатолій Зленко. Впродовж свого візиту до Києва Хав'єр Солана також зустрівся з Президентом України Леонідом Кучмою.
17 березня 2003	Міністр економіки України Валерій Хорошковський та Член Європейської Комісії з питань торгівлі ЄС Паскаль Ламі підписали двосторонню угоду Україна—ЄС щодо доступу до ринку, якою ЄС зокрема підтвердив свою підтримку вступу України до СОТ. https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/eu_uk_chronology/pr_030317_uk.pdf
18 березня 2003	У Брюсселі пройшло 6-те засідання Ради з питань співробітництва Україна—ЄС, впродовж якого сторони обговорили питання двосторонніх відносин, поточні події та міжнародні питання обопільного інтересу. Делегацію ЄС представляли

	Міністр закордонних справ Греції Йоргос Папандреу, Хав'єр Солана та Член Єврокомісії пан Паттен, а українську делегацію очолював Прем'єр-міністр Віктор Янукович.
11–12 вересня 2003	Єврокомісар з питань розширення Гюнтер Фергойген відвідав Україну для обговорення впровадження Ініціативи «Розширена Європа – Сусідство».
7 жовтня 2003	7-й саміт Україна–ЄС у Ялті.
11 грудня 2003	6-те засідання Комітету з питань співробітництва Україна–ЄС.
2004	
27 січня 2004	У Києві пройшов перший раунд консультацій щодо Плану Дій Україна–ЄС.
24 лютого 2004	У Брюсселі пройшов другий раунд консультацій щодо Плану Дій Україна–ЄС.
30 березня 2004	Поширення Угоди про партнерство та співробітництво на країни, що мали приєднатися до ЄС 1 травня.
березень-липень 2004	Продовження консультацій щодо Плану дій Україна–ЄС.
1 травня 2004	Внаслідок історичного розширення ЄС Україна та ЄС стали безпосередніми сусідами — до ЄС зокрема приєдналися країни-сусіди України Польща, Словаччина та Угорщина.
12 травня 2004	Єврокомісія схвалила Стратегію ЄС щодо Європейської політики сусідства. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX%3A52004DC0373
8 липня 2004	8-й саміт Україна–ЄС у Гаазі. Дві сторони погодилися, що Україна має отримати статус ринкової економіки, як тільки будуть виконані необхідні умови. https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/eu_uk_chronology/summit_pr_uk.pdf
28 жовтня 2004	28 жовтня 2004 — Резолюція Європарламенту щодо майбутніх президентських виборів в Україні. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-6-2004-0046_EN.html
22 листопада 2004	ЄС заявив про те, що президентські вибори в Україні, що пройшли напередодні, не відповідали міжнародним стандартам демократичних виборів і закликав українську владу переглянути результати виборів. https://www.pravda.com.ua/news/2004/11/22/3004497/
кінець листопада—початок грудня 2004	Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки Хав'єр Солана тричі відвідав Київ, щоб посприяти проведенню переговорів щодо врегулювання політичної кризи в Україні.
2 грудня 2004	Резолюція Європарламенту щодо ситуації в Україні. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-6-2004-0074_EN.html
9 грудня 2004	Єврокомісія презентувала План дій для України, однак рекомендувала Раді ЄС передати його на затвердження Раді з питань співробітництва Україна–ЄС вже після проведення чесних президентських виборів. - https://ec.europa.eu/commission/presscorner/home/en22 . - https://www.ji-magazine.lviv.ua/kordon/ostpolitik/2004/arhiv2004.htm
16–17 грудня 2004	Декларація Європейської ради щодо України, ухвалена у Брюсселі. https://www.cvce.eu/en/obj/conclusions_of_the_brussels_european_council_declaration_on_ukraine_16_17_decembe

	r_2004-en-92cdd933-b866-4ec8-a0eb-945bd29e47ed.html
2005	
13 січня 2005	Європейський Парламент ухвалив резолюцію щодо результату президентських виборів в Україні, у якій привітав проведення чесних виборів та закликав Раду ЄС, Єврокомісію та країни-члени ЄС переглянути старі плани співпраці з Україною і встановити тісніші зв'язки з Україною, а також проголосити чіткі перспективи української євроінтеграції, що згодом може привести до повноправного членства в ЄС.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-6-2005-0009_EN.html - https://www.bbc.com/ukrainian/news/story/2005/01/050113_eu_ukr_parliament - https://www.pravda.com.ua/news/2005/01/13/3006109/
21 січня 2005	Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки Хав'єр Солана відвідав Україну з нагоди інавгурації Президента України Віктора Ющенка.
23 січня 2005	Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин Беніта Ферреро-Вальднер відвідала Україну з нагоди інавгурації Президента України Віктора Ющенка.
31 січня 2005	Комісар Беніта Ферреро-Вальднер і Високий представник ЄС Хав'єр Солана подають на розгляд Ради Європейського Союзу «10 пунктів», спрямованих на максимізацію переваг Плану дій Україна—ЄС.
12 лютого 2005	Кабінет Міністрів України схвалив План дій Україна—ЄС.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://zakon.rada.gov.ua/go/994_693 - https://www.kmu.gov.ua/npas/12189530
21 лютого 2005:	<ul style="list-style-type: none"> - Рада Європейського Союзу із загальних питань та зовнішніх зносин схвалила висновки щодо України (включаючи «10 пунктів»). - Рада з питань співпраці Україна—ЄС схвалила План дій Україна—ЄС.
	https://zakon.rada.gov.ua/go/994_693
26 липня 2005	Президент України Віктор Ющенко в односторонньому порядку встановив безвізовий режим для громадян держав—членів ЄС.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1131/2005 - https://zakon.rada.gov.ua/go/1131/2005
1 грудня 2005	9-й саміт Україна—ЄС у Києві.
23 грудня 2005	Рада Європейського Союзу надала Україні статус країни із ринковою економікою.
2006	
2–3 березня 2006	Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин Беніта Ферреро-Вальднер відвідала Київ з нагоди зустрічі міністрів закордонних справ Україна—Трійка ЄС.
10–11 квітня 2006	Рада ЄС обговорила ситуацію в Україні, що склалася у зв'язку з парламентськими виборами 26 березня, та зазначила, що вибори були вільними та чесними.
31 травня—1 червня 2006	Спільне засідання Підкомітету № 4 з питань енергетики, транспорту, ядерної безпеки та екології.

7 липня 2006	Спільне засідання Підкомітету Україна—ЄС № 5 з митного і транскордонного співробітництва.
20 липня 2006	Черговий раунд переговорів з питань укладення угод про спрощення візового режиму та реадмісію між Україною та ЄС.
27 жовтня 2006	10-й саміт Україна—ЄС у Гельсінкі.
2007	
1 січня 2007	Румунія та Болгарія приєдналися до ЄС — збільшився сухопутний кордон між Україною та ЄС, ЄС отримав вихід до Чорного моря.
	https://www.ceps.eu/ceps-publications/the-eus-new-black-sea-policy-what-kind-of-regionalism-is-this/
5 березня 2007	Розпочато переговори про укладення нової посиленої угоди на заміну Угоди про партнерство та співробітництво.
11 квітня 2007	Єврокомісія запропонувала нову ініціативу «Чорноморська синергія».
18 червня 2007	У місті Люксембурзі відбулося засідання Ради співпраці Україна—Європейський Союз, на якій було підписано угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз та про реадмісію осіб.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://zakon.rada.gov.ua/go/117-17 - https://zakon.rada.gov.ua/go/116-17 - https://zakon.rada.gov.ua/go/994_851 - https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/dialog-u-sferi-yusticiyi-svobodi-ta-bezpeki/ugoda-pro-readmisiyu-osib - https://www.radiosvoboda.org/a/965412.html
14 вересня 2007	11-й саміт Україна—ЄС у Києві.
29 листопада 2007	Рада ЄС офіційно затвердила угоду про спрощення оформлення віз та про реадмісію осіб.
	https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2007/839/oj
2008	
1 січня 2008	Набула чинності угода про спрощення оформлення віз.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://zakon.rada.gov.ua/go/v1383321-09 - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A22008X0129%2813%29 - https://www.radiosvoboda.org/a/975267.html
15 січня 2008	Верховна Рада України ратифікувала угоди про спрощення оформлення віз та про реадмісію осіб.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://zakon.rada.gov.ua/go/117-17 - https://zakon.rada.gov.ua/go/116-17
14 лютого 2008	У Києві відбулася перша міністерська зустріч між ЄС та Організацією Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), на якій зокрема було офіційно запущено співробітництво в рамках Чорноморської синергії.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://www.ceps.eu/ceps-publications/the-eus-new-black-sea-policy-what-kind-of-regionalism-is-this/ - http://mae.ro/en/node/52664
18 лютого 2008	Почалися переговори щодо угоди про вільну торгівлю.
26 березня 2008	Спільна доповідь ЄС та України про виконання Плану дій Україна—ЄС.
	https://eeas.europa.eu/archives/docs/ukraine/docs/ukraine_eu_joint_evaluation_2008_en.pdf
9 вересня 2008	12-й саміт Україна—ЄС у Парижі. Сторони досягнули домовленості, що нова посилена угода буде називатися Угодою про

	асоціацію.
	- https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/vevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu - https://eeas.europa.eu/archives/docs/ukraine/docs/ukraine_eu_joint_evaluation_2008_en.pdf
жовтень 2008	Початок візового діалогу щодо встановлення безвізового режиму між Україною та ЄС у довгостроковій перспективі.
	https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/eu_uk_chronology/ukraine_report_uk.pdf
листопад 2008	Почалися переговори щодо приєднання України до Енергетичного співтовариства.
	https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/eu_uk_chronology/ukraine_report_uk.pdf
грудень 2008	Україна та Єврокомісія підписали нову адміністративну домовленість щодо поглиблення співпраці у сфері цивільного захисту.
	https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/eu_uk_chronology/ukraine_report_uk.pdf
3 грудня 2008	Єврокомісія опублікувала текст пропозиції щодо утворення нової ініціативи під назвою «Східне партнерство».
	- https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/spivpracya-ukrayina-yes-u-sferi-zovnishnoyi-politiki-i-bezpeki/shidne-partnerstvo - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A52008DCo823
2009	
23 березня 2009	Спільна міжнародна конференція України та ЄС щодо модернізації газотранспортної системи України.
	- https://www.dw.com/en/putin-slams-europe-over-gas-deal-with-ukraine/a-4120411
23 квітня 2009	Єврокомісія опублікувала Звіт щодо України як частину звіту щодо провадженні Європейської політики сусідства у 2008 році.
	- https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/eu_uk_chronology/ukraine_report_uk.pdf - https://www.dw.com/en/putin-slams-europe-over-gas-deal-with-ukraine/a-4120411
	Прем'єр-міністр Володимир Путін різко розкритикував газову угоду між Європейським Союзом і Україною, попередивши, що енергетичні угоди, які відсувають Росію на другий план, можуть поставити під загрозу зв'язки Москви з блоком із 27 членів.
	- https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52009DCo188
	2008 рік був складним для реалізації Європейської політики сусідства. Її останні кілька місяців ознаменувалися кризами, які можуть створити довгострокові виклики для цієї ключової політики ЄС. Спалахнули два жорстокі конфлікти: війна між Росією та Грузією у серпні 2008 року та ізраїльська інтервенція в Газі у грудні 2008–січні 2009 року. На початку року східні партнери та ЄС зазнали перебоїв із постачанням газу внаслідок суперечки між Україною та Росією. Нарешті, весь регіон ЄПС, особливо Схід, постраждав від поглиблення світової фінансово-економічної кризи. Цей несприятливий контекст підкреслює необхідність ще більш активної та відчутної підтримки з боку ЄС Сусідства з метою сприяння взаємному процвітання, стабільності та безпеці.
7 травня 2009	У Празі відбувся установчий саміт ініціативи «Східне партнерство» між країнами ЄС та 6-ма східноєвропейськими країнами, включно з Україною.
	<i>Основна мета СхП – сприяння політичним та економічним реформам у країнах-партнерах через:</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - укладання угод про асоціацію; - створення зони вільної торгівлі (ЗВТ); - лібералізацію візового режиму з ЄС; - підтримку стабільності та безпеки у регіоні; - розвиток енергетичної галузі; - захист навколишнього середовища.
	<ul style="list-style-type: none"> - https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/spivpracya-ukrayina-yes-u-sferi-zovnishnoyi-politiki-i-bezpeki/shidne-partnerstvo - https://zakon.rada.gov.ua/go/998_437
16 червня 2009	Рада з питань співробітництва Україна—ЄС у Люксембурзі прийняла Порядок денний асоціації Україна—ЄС.
23 листопада 2009	<p>Набрав чинності Порядок денний асоціації Україна—ЄС.</p> <p><i>Переговори та ратифікація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС займе трохи більше років, перш ніж усі положення Угоди набудуть чинності. Проте передбачається, що Тимчасова Угода, яка охоплює положення Угоди про асоціацію щодо ЄС, набуде чинності значно раніше.</i></p> <p><i>Цей інструмент, Порядок денний асоціації, підготує до та сприятиме процесові набуття чинності Угоди про асоціацію.</i></p> <p><i>Його метою не є створення всеохоплюючого переліку пріоритетів для дій, оскільки такий перелік буде визначено Угодою про асоціацію, як тільки вона набере чинності.</i></p>
	https://zakon.rada.gov.ua/go/994_990
1 грудня 2009	Із набуттям чинності Лісабонського договору, Представництво Єврокомісії в Україні стало Представництвом Європейського Союзу.
	https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2009/2009_12_01_1_uk.htm
4 грудня 2009	13-й саміт Україна—ЄС у Києві.
2010	
26 січня 2010	Прийнято Пріоритети Порядку денного асоціації Україна—ЄС на 2010 рік.
25 лютого 2010	<p>Європарламент схвалив резолюцію по ситуації в Україні, в якій, зокрема, визнається право України на приєднання до ЄС. Також Єврокомісії надається мандат задля роботи над «дорожньою картою» безвізових подорожей між Україною та країнами ЄС.</p> <p>пункт 19 резолюції, яким Європарламент висловив жаль щодо відзначення Степана Бандери званням “Герой України”.</p>
	https://web.archive.org/web/20220301141303/https://www.unian.ua/eunews/329794-posol-ukrajini-pri-es-evroparlament-prostyagnuv-ruku-ukrajini.html
5 квітня 2010	Набув чинності Візовий кодекс ЄС.
	https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/travel_to_eu/visa_code/visa_code_uk.htm
12 травня 2010	Публікація регулярного Звіту щодо прогресу України.

15 червня 2010	У Люксембурзі пройшло 14-те засідання Ради з питань співробітництва Україна—ЄС. https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2010/2010_06_15_1_uk.htm
24 вересня 2010	У місті Скоп'є підписано Протокол про приєднання України до Енергетичного співтовариства. - https://zakon.rada.gov.ua/go/2787-17 - https://zakon.rada.gov.ua/go/994_a27 - https://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2010/2010_09_24_01_uk.htm
22 листопада 2010	14-й саміт Україна—ЄС у Брюсселі.
25 листопада 2010	<p>Європарламент ухвалив резолюцію щодо України, у якій підкреслив, що Україна має право подати заявку на членство в ЄС і має європейську перспективу, а також привітав досягнення консенсусу між українським урядом та опозицією щодо євроінтеграційних устремлінь України та її довгострокової мети стати членом ЄС. Також у резолюції було висловлено стурбованість щодо повідомлень про тиск на демократичні права та свободи упродовж останніх місяців і щодо суперечливих повідомлень про проведені 31 жовтня місцеві вибори.</p> <p><i>У резолюції вітається досягнення консенсусу українським урядом і опозицією щодо євроінтеграційних устремлінь України та її довгострокової мети стати членом ЄС.</i></p> <p><i>Європарламент закликає українську владу створити спільну раду, яка би координувала політичну позицію України щодо ЄС, і ця рада має складатися з політиків, що представляють як правлячу коаліцію, так і опозицію.</i></p> <p><i>У документі зазначено, що незважаючи на те, що місцеві вибори 31 жовтня 2010 року і були проведені з дотриманням всіх правил, вони, однак, не встановили нових позитивних стандартів.</i></p> <p><i>У зв'язку із цим у резолюції Європарламенту наголошується на необхідності вдосконалення виборчого законодавства у співпраці із Венеціанською комісією.</i></p> <p><i>Водночас у документі міститься заклик до української влади ретельно розслідувати всі повідомлення про порушення прав і свобод, припинити будь-які порушення і перевірити роль Служби безпеки України у випадках втручання в демократичні процеси.</i></p> <p><i>Європарламент також закликає українську владу розслідувати зникнення Василя Климентьєва, головного редактора газети, «яка освячує корупцію в Харківській області».</i></p> <p><i>Європарламент підкреслює ключову роль України у забезпеченні енергетичної безпеки Європейського Союзу, важливість активізації співробітництва між Україною та ЄС у галузі енергетики.</i></p> <p><i>При цьому, Європарламент закликає Україну виконувати свої зобов'язання, що випливають зі спільної декларації ЄС-Україна міжнародної інвестиційної конференції з модернізації газотранспортної системи України.</i></p> <p>- https://zakon.rada.gov.ua/go/994_a37 - https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2010-0444_EN.html - https://tyzhden.ua/ievroparlament-ukhvalyv-rezoliutsiiu-shchodo-ukrainy-ianukovychu-nahadaly-pro-sbu/ - https://daily.rbc.ua/ukr/show/evroparlament-prinyal-rezolyutsiyu-po-situatsii-v-ukraine-25112010145700 - https://www.radiosvoboda.org/a/2230530.html</p>
15 грудня 2010	Верховна Рада України ратифікувала Протокол про приєднання України до Енергетичного співтовариства. https://zakon.rada.gov.ua/go/2787-17

2011

1 лютого 2011	Набув чинності Протокол про приєднання України до Енергетичного співтовариства. https://zakon.rada.gov.ua/go/994_a27
29–30 вересня 2011	2-й саміт Східного партнерства у Варшаві. https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/spivpracya-ukrayina-yes-u-sferi-zovnishnoyi-politiki-i-bezpeki/shidne-partnerstvo
19 грудня 2011	15-й саміт Україна–ЄС у Києві. На саміті було оголошено про завершення переговорів щодо майбутньої Угоди про асоціацію. https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu
2012	
30 березня 2012	На рівні глав переговорних делегацій відбулося парафування Угоди про асоціацію. https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu
19 липня 2012	Парафровано розділ Угоди про асоціацію щодо створення зони вільної торгівлі. https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu
23 липня 2012	Зустріч Міністрів закордонних справ країн Східного партнерства. https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/spivpracya-ukrayina-yes-u-sferi-zovnishnoyi-politiki-i-bezpeki/shidne-partnerstvo
кінець 2012 — середина 2013 року	Здійснювався офіційний переклад проєкту Угоди про асоціацію українською і мовами держав-членів ЄС. https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu
10 грудня 2012	Заключення Ради ЄС з закордонних справ щодо України. https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/foraff/134136.pdf
2013	
25 лютого 2013	16-й саміт Україна–ЄС у Брюсселі.
15 травня 2013	Колегія Єврокомісії ухвалила рішення рекомендувати Раді ЄС підписати Угоду про асоціацію, а також дозволити її тимчасове застосування до завершення процедур ратифікації державами-членами ЄС. https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu
9 серпня 2013	Проект Угоди про асоціацію був оприлюднений на Урядовому порталі. https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu
21 листопада 2013:	- Кабінет Міністрів України вирішив призупинити процес підготовки до підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом. <i>З метою вжиття заходів щодо забезпечення національної безпеки України, більш детального вивчення та опрацювання комплексу заходів, які необхідно здійснити для відновлення втрачених обсягів виробництва та напрямів торговельно-економічних відносин з Російською Федерацією та іншими державами - членами Співдружності Незалежних Держав, формування належного рівня внутрішнього ринку, який забезпечував би паритетні відносини між Україною та державами - членами Європейського Союзу, що є базовим принципом міжнародного права і основою економічної безпеки держави:</i>

	<p>1. Призупинити процес підготовки до укладання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами - членами, з іншої сторони, і дію рішення Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2013 р. "Про підготовку до підписання проекту Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами - членами, з іншої сторони".</p> <p>2. Міністерству закордонних справ разом з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Міністерством промислової політики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - запропонувати Європейському Союзу та Російській Федерації утворити комісію на тристоронній основі для опрацювання комплексу питань, спрямованих на відновлення втрачених обсягів виробництва та напрямів торговельно-економічних відносин, розширення та сприяння міжнародній торгівлі, подальшу лібералізацію ринку, узгодження регуляторної бази для покращення умов провадження підприємницької діяльності; - відновити активний діалог з Російською Федерацією та іншими країнами Митного союзу і державами - членами Співдружності Незалежних Держав щодо поживлення торговельно-економічних зв'язків з метою збереження та зміцнення спільними зусиллями економічного потенціалу держави.
	<p>https://zakon.rada.gov.ua/go/905-2013-%D1%80</p>
	<p>- Початок Євромайдану. Увечері на Майдані незалежності зібралося більше 1500 людей, що протестували проти призупинення процесу євроінтеграції. Акція протесту тривала усю ніч.</p>
	<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2013/11/22/7002691/ - https://www.pravda.com.ua/news/2013/11/22/7002703/</p>
22 листопада 2013	<p>Акції протесту (євромайдани) почалися у багатьох містах України.</p>
	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2013/11/22/7002798/</p>
24 листопада 2013	<p>У центрі Києві зібралися більше 100 тисяч людей на мітингу «За європейську Україну».</p>
	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2013/11/24/7002869/</p>
28–29 листопада 2013	<p>3-й саміт Східного партнерства у Вільнюсі.</p>
28 листопада 2013	<p>Україна та ЄС парафували Угоду про спільний авіаційний простір.</p>
	<p>https://www.epravda.com.ua/news/2013/11/28/405805/</p>
29 листопада 2013	<p>Президент України Віктор Янукович не підписав Угоду про асоціацію з ЄС через тиск Росії і запропонував провести тристоронні переговори між Україною, Росією та ЄС.</p>
	<p>https://www.bbc.com/ukrainian/politics/2013/11/131129_ukraine_eu_assignment_ek</p>
30 листопада 2013	<p>О 4-й ранку спецпідрозділ «Беркут» жорстоко розігнав Євромайдан на Майдані Незалежності. Євросоюз рішуче засудив надмірне застосування сили і закликав притягти винних до відповідальності. Посли США та ЄС закликали уникати ескалації та не застосовувати силу проти демонстрантів. Заходи на підтримку євроінтеграції почали переростати в антивладні протести, пізніше названі Революцією гідності.</p>
	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2013/11/30/7003852/</p>

8 грудня 2013	<p>Президент Європарламенту Мартін Шульц закликав президента Януковича дослухатися до голосів людей, які мітингують на Майдані Незалежності у Києві.</p> <p>https://www.pravda.com.ua/news/2013/12/8/7005473/</p>
12 грудня 2013:	<p>- Європарламент прийняв резолюцію щодо України, у якій закликав до негайної роботи посередницької місії ЄС для допомоги у розв'язанні кризи в Україні.</p> <p>Резолюція Європейського Парламенту від 12 грудня 2013 року за підсумками Вільнюського саміту та майбутнє Східного партнерства, зокрема щодо України (2013/2983 (RSP))</p> <p>Європейський Парламент,</p> <ul style="list-style-type: none"> - беручи до уваги резолюцію від 23 жовтня 2013 року «Європейська політика сусідства: на шляху до зміцнення партнерства. Позиція Європейського Парламенту щодо звітів за 2012 рік», - беручи до уваги свою резолюцію від 12 вересня 2013 року щодо тиску, який Росія чинить на країни Східного партнерства (у контексті майбутнього Саміту Східного партнерства у Вільнюсі), - беручи до уваги свою резолюцію від 13 січня 2005 року про результати виборів в Україні, - беручи до уваги Спільну декларацію Вільнюського саміту Східного партнерства від 29 листопада 2013 року, - беручи до уваги Спільні декларації Варшавського саміту Східного партнерства від 30 вересня 2011 року та Празького саміту Східного партнерства від 7 травня 2009 року, - беручи до уваги погіршення ситуації в Україні, яка склалася після рішення української влади не підписувати Угоду про асоціацію на Вільнюському саміті 28 та 29 листопада 2013 року, що призвело до спалаху масових народних демонстрацій на підтримку європейського вибору України на Євромайдані в Києві та містах по всій Україні, - беручи до уваги спільні заяви Віце-президента Комісії / Високого представника Союзу із закордонних справ і політики безпеки Кетрін Ештон та Комісара з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефана Фюле, які засуджують надмірне застосування сили поліцією в Києві для розгону демонстрантів 30 листопада 2013 року, - беручи до уваги пункт 2 та 4 правила 110 свого Регламенту, <p>А. беручи до уваги, що на Вільнюському саміті Східного партнерства Україна та всі інші учасники підтвердили свою відданість принципам міжнародного права та основоположним цінностям, таким як демократія, верховенство права та повага до прав людини;</p> <p>беручи до уваги, що, зокрема, рішення Вірменії вийти з переговорів щодо Угоди про асоціацію та рішення України в останню хвилину призупинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію звели нанівець зусилля, докладені та підірвали роботу, проведену протягом останніх кількох років з метою поглиблення двосторонніх відносин та посилення європейської інтеграції;</p> <p>С. беручи до уваги, що рішення Уряду України призупинити процес підготовки до підписання Угоди про асоціацію, включаючи поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі (ПВЗВТ), викликало невдоволення та масові протести всередині країни; беручи до уваги, що в цьому контексті українські силовики вдалися до брутального та неприйняттого застосування сили проти мирних демонстрантів, опозиційних партій та засобів масової</p>

інформації;

D. беручи до уваги, що Грузія та Молдова парафували Угоди про асоціацію з ЄС, включаючи положення про встановлення ПВЗВТ, на саміті Східного партнерства у Вільнюсі 29 листопада 2013 року;

E. беручи до уваги, що єдиним рішенням має бути мирне, узгоджене з усіма сторонами;

1. Вітає парафування Угод про асоціацію, включаючи ПВЗВТ, з Грузією та Молдовою, які встановлюють чіткий європейський порядок денний для цих двох країн; сподівається на підписання та імплементацію цих угод у найкоротші терміни; закликає Комісію, у зв'язку з цим, сприяти виконанню цих угод і надати допомогу відповідним органам влади двох країн з тим, щоб деякі відчутні позитивні ефекти і вигоди, охоплені угодами, могли бути доставлені їхнім громадянам в короткостроковій перспективі;

*2. **Висловлює жаль** з приводу рішення української влади під керівництвом Президента Януковича відмовитися від підписання Угоди про асоціацію з ЄС під час Саміту Східного партнерства у Вільнюсі, незважаючи на чітку волю з боку ЄС продовжувати процес асоціації за умови виконання умов; вважає це рішення головною втраченою можливістю у відносинах між ЄС та Україною та прагненнями України; визнає європейські прагнення України, висловлені в триваючих демонстраціях українського громадянського суспільства на Євромайдані в Києві та інших містах по всій Україні, яке без вагань винесло своє несхвалення рішення президента Януковича на вулиці, і підтверджує свою думку про те, що поглиблення відносин між ЄС та Україною та факт надання Україні європейської перспективи мають велике значення і відповідають інтересам обох Сторони;*

*3. **Висловлює жаль** з приводу жорстоких подій в ніч з 9 на 10 грудня 2013 року, коли силовики штурмували офіси опозиційних партій і незалежних ЗМІ, а також переслідування протестувальників, а також ті, що відбулися в ніч з 10 на 11 грудня 2013 року, коли силовики напали на мирних демонстрантів, намагаючись вивести їх з Євромайдану та прилеглих вулиць і знести барикади; вказує, що ці події мали місце навіть під час візиту Віце-президента Комісії/Високого представника Союзу із закордонних справ та політики безпеки Кетрін Ештон та поточних зусиль щодо сприяння проведенню переговорів за круглим столом; побоювання, що вони можуть призвести до подальшої ескалації і без того напруженої ситуації;*

4. Нагадує, що між ЄС та Україною відкрито кілька каналів комунікації, включаючи Моніторингову місію Європейського Парламенту на чолі з президентами Коксом та Квасневським, і тому повторює, що занепокоєння, висловлені українською владою для виправдання цього рішення про призупинення в останню хвилину, мали бути висловлені раніше, щоб дозволити їх вирішення;

5. Підтверджує свою рішучу підтримку якнайшвидшому підписанню Угоди про асоціацію за умови виконання відповідних вимог, як це визначено Радою закордонних справ від 10 грудня 2012 року та підтримано резолюцією Парламенту від 13 грудня 2012 року; Тому закликає Європейську Раду на її засіданні в грудні 2013 року надіслати потужний політичний сигнал про те, що ЄС залишається готовим до взаємодії з Україною;

6. Закликає до негайного започаткування нової, повноцінної посередницької місії ЄС на найвищому політичному рівні для досягнення та надання допомоги у проведенні круглих столів між урядом та демократичною опозицією та громадянським суспільством та забезпечення мирного вирішення поточної кризи;

7. Висловлює свою повну солідарність з тими, хто виступає за європейське майбутнє; закликає українську владу

повністю поважати громадянські права людей та основоположну свободу зібрань і мирного протесту; рішуче засуджує застосування брутальної сили проти мирних демонстрацій і наголошує на необхідності швидкого, ефективного та незалежного розслідування, а також притягнення до відповідальності осіб, визнаних винними; закликає до негайного і безумовного звільнення мирних протестувальників, заарештованих в останні кілька днів; наголошує на міжнародних зобов'язаннях України у цьому відношенні; наголошує, що такі заходи явно суперечать основоположним принципам свободи зібрань та вираження поглядів, а отже, порушують універсальні та європейські цінності; нагадує, що з огляду на позицію України як чинного головуючого в Організації з безпеки і співробітництва в Європі, її діяльність у сфері оборони та просування цих цінностей вивчається ще ретельніше;

8. Підтверджує своє рішуче засудження неприйняттого політичного та економічного тиску, поєднаного з погрозами торговельних санкцій, який Росія чинить на Україну; закликає ЄС та його держави-члени говорити з Росією єдиним голосом та закликає ЄС разом зі своїми державами-членами розробити та впровадити політику адекватного реагування на ці інструменти та заходи, що використовуються Росією проти східних партнерів, особливо з метою допомоги Україні у здобутті енергетичної безпеки, у світлі триваючої кризи щодо імпорту природного газу з Росії; повторює, що Угода про асоціацію є питанням суто двостороннього інтересу між двома сторонами, і рішуче відкидає будь-які пропозиції щодо залучення третьої сторони до цього процесу;

9. Закликає Комісію розглянути можливі контрзаходи, які ЄС може застосувати, коли Росія порушує торговельні правила Світової організації торгівлі (СОТ) з недалекоглядних політичних цілей; підкреслюється той факт, що політичний авторитет Союзу вимагає, щоб він був здатний реагувати, коли він або його країни-партнери опиняються під політичним та економічним тиском;

10. Закликає владу України розпочати переговори з протестувальниками, щоб уникнути ескалації насильства та дестабілізації країни, а також закликає всі політичні партії забезпечити проведення впорядкованих, спокійних та рефлексивних парламентських дебатів щодо економічної та політичної ситуації та перспектив майбутньої інтеграції з ЄС; нагадує, що в будь-якій демократії нові вибори можуть бути призначені тоді, коли потрібне відновлення народної легітимності;

11. Закликає інституції ЄС та держави-члени взяти на себе зобов'язання щодо широкої відкритості для українського суспільства, зокрема, шляхом швидкої угоди про безвізовий режим, посилення наукової співпраці, розширення молодіжних обмінів та збільшення доступності стипендій; вважає, що необхідно докласти подальших зусиль для повного включення України до внутрішнього енергетичного ринку ЄС;

12. Наголошує на необхідності підтримки ЄС залучення міжнародних фінансових інституцій, таких як Міжнародний валютний фонд та Європейський банк реконструкції та розвитку, з метою надання фінансової допомоги Україні у подоланні погіршення фінансового становища;

13. Нагадує, що підписання Угоди про асоціацію не є самоціллю, а є, скоріше, засобом для досягнення довгострокової стабільності та соціально-економічного прогресу, а також сталої та системної трансформації, і тому воно вимагає справжньої відданості її належному та швидкому виконанню; закликає ЄС узгодити з українською владою конкретну дорожню карту для імплементації;

14. Висловлює жаль з приводу того, що після більш ніж трьох років успішно завершених переговорів щодо Угоди

	<p><i>про асоціацію, включаючи ПВЗВТ, вірменська влада вирішила замість цього приєднатися до Митного союзу під тиском Росії; нагадує вірменській владі, що протести та демонстрації проти цього рішення є вираженням вільної волі громадян країни і що їх необхідно поважати відповідно до міжнародних зобов'язань, які Вірменія взяла на себе; нагадує, у зв'язку з цим, що переслідування та затримання є порушенням права на зібрання та вираження поглядів, і що репресивні заходи суперечать нещодавній риторичі про відданість спільним цінностям з ЄС; закликає уряд Вірменії вступити в всеосяжний діалог з громадянським суспільством щодо майбутнього напрямку розвитку країни;</i></p> <p><i>15. Вітає підписання угоди про спрощення візового режиму між ЄС та Азербайджаном; занепокоєна придушенням інакомислення, яке відбулося в країні після президентських виборів у жовтні 2013 року, що проявилось у триваючих затриманнях та нових арештах опозиційних активістів, переслідуванні незалежних громадських організацій та засобів масової інформації, а також звільненні критиків уряду з їхніх посад виключно на підставі їхньої політичної діяльності; закликає парламент Азербайджану переглянути своє рішення про призупинення участі в Парламентській асамблеї ЄВРОНЕСТ після прийняття резолюції парламенту від 23 жовтня 2013 року;</i></p> <p><i>16. Вітає законодавчу пропозицію Комісії внести зміни до Регламенту (ЄС) No 539/2001 з метою надання дозволу безвізових поїздок до Шенгенської зони для громадян Молдови, які мають біометричний паспорт; вважає, що цей важливий захід сприятиме контактам між людьми та зближить громадян Молдови з ЄС;</i></p> <p><i>17. Вітає підписання рамкової угоди з Грузією про участь в операціях ЄС з врегулювання криз, що забезпечує постійну правову основу для залучення Грузії до поточних і майбутніх зусиль ЄС з врегулювання криз у всьому світі;</i></p> <p><i>18. Вважає, що результати та загальний контекст Вільнюського саміту підкреслюють необхідність для ЄС сформулювати більш стратегічну та гнучку політику на підтримку європейського вибору своїх Східних партнерів, використовуючи весь спектр наявних у його розпорядженні інструментів, таких як макроекономічна допомога, пом'якшення торговельних режимів, проекти з посилення енергетичної безпеки та модернізації економіки, та швидке впровадження візової лібералізації відповідно до європейських цінностей та інтересів;</i></p> <p><i>19. Підтримує подальше залучення громадянського суспільства до національних процесів реформ; заохочує поглиблення міжпарламентської співпраці з Парламентською асамблеєю ЄВРОНЕСТ; закликає якнайшвидше направити місію Європейського парламенту в Україну; вітає залучення Конференції місцевих та регіональних влад Східного партнерства;</i></p> <p><i>- https://www.pravda.com.ua/news/2013/12/12/7006525/</i></p> <p><i>- https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2013-0595_EN.html</i></p> <p><i>- У Брюсселі зустрілися Перший віце-прем'єр-міністр України Сергій Арбузов та Комісар ЄС з питань розширення і політики сусідства Штефан Фюле, на якій домовилися підготувати дорожню карту щодо імплементації Угоди про асоціацію.</i></p> <p><i>- https://www.pravda.com.ua/news/2013/12/12/7006622/</i></p> <p><i>- http://ipress.ua/news/arbuzov_my_vidnovlyuiemo_pidgotovku_do_pidpysannya_sa_z_yes_35656.html</i></p>
14 грудня 2013	Штефан Фюле заявив, що роботу з Україною щодо асоціації з ЄС призупинено, оскільки аргументи української влади

	щодо невідписання угоди «не мають зв'язку з реальністю». Він закликав українську владу бути гранично чесними і сказав, що подальше обговорення залежить від чіткого наміру підписати угоду.
	- https://www.pravda.com.ua/news/2013/12/15/7006970/ - https://www.pravda.com.ua/news/2013/12/15/7007052/
20 грудня 2013	Європейська рада підтвердила готовність ЄС підписати Угоду про асоціацію, як тільки Україна буде до цього готовою.
	<i>п.8. Європейський Союз залишається готовим до підписання Угоди про асоціацію, включаючи Поглиблену і Всеохопну зону вільної торгівлі з Україною, як тільки Україна буде готова. Європейська Рада закликає до стриманості, поваги до людських та основних прав і демократичної вирішення політичної кризи в Україні, яке б відповідало прагненням українського народу. Європейська Рада наголошує на праві всіх суверенних держав створювати свої зовнішньополітичні рішення без надмірного зовнішнього тиску.</i>
	https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-217-2013-INIT/en/pdf
2014	
17 січня 2014	Високопосадовці ЄС закликали президента Януковича не підтримувати «диктаторські закони», ухвалені 16 січня.
	https://www.pravda.com.ua/news/2014/01/17/7009796/
20 січня 2014	Рада ЄС офіційно висловила глибоке занепокоєння з приводу диктаторських законів і закликала усі сторони до діалогу.
	https://www.pravda.com.ua/news/2014/01/20/7010177/
28–30 січня 2014	Делегація Європарламенту відвідала Київ, де зустрілися з лідерами опозиції та окремими представниками влади. Водночас президент Янукович не зустрівся з членами делегації через нібито хворобу.
	- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/3/7012543/ - https://www.pravda.com.ua/news/2014/01/29/7011883/
6 лютого 2014	Європарламент ухвалив резолюцію щодо України, в якій зокрема закликав країни-члени ЄС до підготовки персональних санкцій проти українських чиновників, законодавців та олігархів, причетних до розгону Майдану та смертей активістів.
	<p>Резолюція Європейського парламенту від 6 лютого 2014 року щодо ситуації в Україні.</p> <p>Європейський Парламент,</p> <ul style="list-style-type: none"> – беручи до уваги свою резолюцію від 12 грудня 2013 року за підсумками Вільнюського саміту та майбутнє Східного партнерства, зокрема щодо України, – беручи до уваги свою резолюцію від 23 жовтня 2013 року «Європейська політика сусідства: на шляху до зміцнення партнерства – позиція Європейського Парламенту щодо звітів за 2012 рік», – беручи до уваги свою резолюцію від 12 вересня 2013 року щодо тиску, який чиниться Росією на країни Східного партнерства (у контексті майбутнього саміту Східного партнерства у Вільнюсі), – беручи до уваги Спільну декларацію Вільнюського саміту Східного партнерства від 29 листопада 2013 року, – беручи до уваги висновки Ради щодо України від 20 січня 2014 року, – беручи до уваги відставку Прем'єр-міністра Азарова та його уряду 28 січня 2014 року, – беручи до уваги Спільну заяву прем'єр-міністрів країн Вишеградської четвірки щодо України від 29 січня 2014 року,

— беручи до уваги Угоду про партнерство та співробітництво (УПС) між Європейським Союзом та Україною, яка набула чинності 1 березня 1998 року, та нову Угоду про асоціацію, парафовану 30 березня 2012 року,

— беручи до уваги саміт ЄС-Росія від 28 січня 2014 року,

— беручи до уваги пункт 2 та 4 правила 110 Регламенту,

А. беручи до уваги, що демонстрації, що розпочалися понад два місяці тому внаслідок рішення Президента Януковича не підписувати Угоду про асоціацію з ЄС, тривають і сьогодні в столиці, і невдоволення поширюється на інші міста, у тому числі у східні регіони України; беручи до уваги, що народне повстання в Україні охопило більшість регіонів, а адміністрації цих регіонів перебувають під контролем народу;

В. беручи до уваги, що протягом останніх тижнів ситуація ще більше погіршувалася дедалі більшими темпами, коли люди виходили на вулиці, щоб захистити демократію та громадянські свободи після жорстоких репресій спецпризначенцями «Беркуту» проти демонстрантів, правозахисників та журналістів;

С. беручи до уваги, що, незважаючи на міжнародний тиск, українська влада продовжує проводити політику залякування, репресій, тортур і насильства проти протестувальників, в результаті чого понад 2 000 осіб отримали поранення, багато людей були викрадені і щонайменше шість осіб загинули;

Д. беручи до уваги, що ухвалення 16 січня 2014 року урядовою більшістю низки антипротестних законів, які серйозно обмежували свободу вираження поглядів та зібрань, викликало міжнародне обурення та спровокувало насильницькі зіткнення в Києві, що призвело до загибелі людей;

Е. беручи до уваги, що будь-яке насильницьке придушення або оголошення надзвичайного стану буде розглядатися як кримінальне діяння і порушення основних прав з глибокими міжнародними наслідками;

Ф. беручи до уваги, що під час візиту до Києва з 28 по 30 січня 2014 року делегація ad hoc Європейського Парламенту зустрілася з владою та Євромайданом, політичною опозицією та церковними лідерами і отримала ґрунтовний та глибокий аналіз ситуації в Україні;

1. Вітає демократичний дух і стійкість українського народу після двох місяців мужніх протестів, які зустріли жорстку реакцію з боку влади, і висловлює свою повну солідарність і підтримку зусиллям народу в ім'я вільної, демократичної, незалежної України та її європейської перспективи;
2. висловлює глибоку стурбованість серйозною політичною кризою в Україні та насильницькими зіткненнями в Києві та інших містах України; рішуче закликає до політичного вирішення кризи і наполягає на дійсно демократичних дебатах про шляхи і засоби подолання протистояння і розколів в країні;
3. Рішуче засуджує ескалацію насильства проти мирних громадян, журналістів, студентів, громадських активістів, опозиційних політиків та духовенства та висловлює щирі співчуття родинам жертв насильства в Україні; закликає українську владу повністю поважати громадянські права та основоположні свободи людей і вжити негайних заходів для припинення стану безкарності шляхом розслідування та покарання авторів насильства проти мирних демонстрантів;
4. Закликає протестувальників на Майдані утриматися від застосування сили та підтримувати легітимність своєї справи мирним шляхом, а також просить усіх лідерів опозиції продовжувати утримуватися від неспровокованого насильства та зберігати мирний характер протесту;

5. *Занепокоєний надмірним застосуванням насильства силовиками та тітушками, а також насильницькими діями ультранационалістів;*
6. *Вимоги, зокрема, до президента Януковича припинити ганебне використання беркутівських спецпризначенців та інших силових структур у провокуванні, викраденні, переслідуванні, тортурах, побитті та приниженні прихильників Євромайдану, а також свавільних арештів та надмірно тривалих досудових затримань; особливо занепокоєна повідомленнями про катування та наголошує на міжнародних зобов'язаннях України у цьому відношенні; наводить нещодавній випадок з лідером «Автомайдану» Дмитром Булатовим, якого викрали та катували;*
7. *Закликає президента Януковича віддати наказ про припинення цієї практики та вимагає негайного і безумовного звільнення та політичної реабілітації всіх демонстрантів і політичних в'язнів, незаконно затриманих, включаючи Юлю Тимошенко; закликає до створення незалежного слідчого комітету під егідою визнаного міжнародного органу, такого як Рада Європи, для розслідування всіх порушень прав людини, що мали місце з початку демонстрацій;*
8. *Нагадує про готовність ЄС підписати Угоду про асоціацію/поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі з Україною, як тільки буде подолано політичну кризу та виконано відповідні вимоги, визначені Радою закордонних справ від 10 грудня 2012 року та підтримані резолюцією Парламенту від 13 грудня 2012 року;*
9. *Вітає рішення Верховної Ради України про скасування антипротестних законів та його підписання Президентом Януковичем як позитивний крок на шляху до політичного врегулювання кризи; Однак висловлює жаль з приводу того, що закон про амністію, який перетворює жертв на заручників, був ухвалений 29 січня 2014 року без згоди опозиції; вважає, що беззастережне звільнення протестувальників значно полегшило б переговори і заспокоїло б суспільство;*
10. *Закликає Президента та уряд серйозно долучитися до всеосяжного діалогу з опозицією, громадянським суспільством та протестувальниками на Майдані з метою деескалації напруженої та поляризованої ситуації та пошуку шляхів подолання нинішньої політичної та соціальної кризи в Україні мирними засобами;*
11. *нагадує Президенту Януковичу про його відповідальність перед українським народом та міжнародною спільнотою утримуватися від використання репресивних методів, врегулювати поточну політичну кризу та поважати право на мирний протест;*
12. *Закликає до подальшої участі ЄС у посередництві та сприянні процесу, що веде до деескалації, більш конструктивного політичного діалогу в країні та вирішення кризи, а також подолання розриву повної відсутності довіри; наголошує на тому, що такий діалог має бути прозорим і повністю залучати Євромайдан та громадянське суспільство;*
13. *У відповідь на численні запити пересічних громадян України, активістів та політиків висловлює думку, що активна участь депутатів Європейського парламенту в Києві може запобігти подальшій ескалації кризи та закликає, у зв'язку з цим, до створення постійної місії Європейського парламенту в Україні з метою розрядки напруженості та сприяння діалогу між сторонами; доручає Конференції президентів якнайшвидше створити цю місію;*

14. **закликає інституції ЄС та держави-члени вжити негайних заходів, включаючи посилення дипломатичного тиску та підготовку персоналізованих цільових заходів (санкції на поїздки та заморожування активів та майна) щодо всіх тих українських чиновників та законодавців, а також їхніх бізнес-спонсорів (олігархів), які несуть відповідальність за репресії та загибель протестувальників, а також активізувати зусилля з припинення відмивання грошей та ухилення від сплати податків українськими компаніями та бізнесменами в європейських банках;**
15. **закликає ЄС, США, МВФ, Світовий банк, ЄБРР та ЄІБ продовжити підготовку довгострокового пакету конкретної фінансової підтримки для допомоги Україні у подоланні погіршення фінансової та соціальної ситуації та надання економічної підтримки для запуску необхідних глибоких та всеосяжних реформ української економіки урядом;**
16. **вітає та підтримує поточну роботу Європейського Союзу та Сполучених Штатів щодо створення суттєвого пакету підтримки для України, який має бути запропонований новому тимчасовому уряду, що заслуговує на довіру, з метою полегшення нинішньої напруженої ситуації щодо платежів;**
17. **Вважає, що одним із важливих заходів для врегулювання кризи в Україні є повернення до Конституції 2004 року, яка була незаконно скасована у 2010 році Конституційним Судом в обхід Верховної Ради України, разом із встановленням тимчасового уряду та позачерговими виборами;**
18. **Закликає інституції ЄС та держави-члени взяти на себе зобов'язання щодо широкої відкритості для українського суспільства, зокрема, шляхом швидкої домовленості про безоплатний візовий режим і, зрештою, безвізовий режим; дотримується думки, що візовий збір має бути негайно різко знижений для молодих українців, разом із посиленням наукової співпраці, розширенням молодіжних обмінів та збільшенням доступності стипендій;**
19. **Вважає, що необхідно докласти подальших зусиль для включення України до енергетичного ринку ЄС через Енергетичне Співтовариство; підкреслює той факт, що саме український народ — і лише для нього — має вирішувати, вільні від іноземного втручання, про геополітичну орієнтацію країни та про те, до яких міжнародних угод і спільнот має приєднатися Україна;**
20. **Закликає Росію зайняти конструктивну позицію та припинити заходи у відповідь та надмірний тиск, спрямовані на підрив суверенного права її сусідів вільно визначати своє майбутнє; закликає ЄС та його держави-члени говорити з Росією єдиним голосом на підтримку європейських прагнень країн Східного партнерства (СхП), які вільно обирають поглиблення своїх відносин з ЄС; наголошує, що застосування політичного, економічного та іншого примусу є порушенням Гельсінського заключного акту та Будапештського меморандуму 1994 року щодо безпеки України; вказується, що як ЄС, так і Росія несуть відповідальність за активний внесок у мир і процвітання у спільному сусідстві, який вигідний як ЄС, так і Росії; підтверджує своє переконання, що співпраця для досягнення цієї мети є єдиним шляхом уперед;**
21. **Підтримує подальше залучення громадянського суспільства до процесів національних реформ; заохочує поглиблення міжпарламентської співпраці з Парламентською асамблеєю Європест; вітає залучення Конференції місцевих та регіональних влад Східного партнерства.**

		<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/6/7012956/ - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52014IP0098</p>
10 лютого 2014	Засідання Ради ЄС з закордонних справ щодо Східного партнерства та України.	
	<p><i>Також у Раді закордонних справ міністри розглянули питання Східного партнерства ЄС і, зокрема, обговорили останні події в Україні. Рада висловила свою стурбованість триваючою політичною кризою і закликала всіх учасників утриматися від насильства і радикальних дій. Рада висловила відданість ЄС підтримці реформ в Україні. Міністри також підкреслили, що на основі нового українського уряду ЄС буде готовий і надалі допомагати Україні знайти сталий вихід з її складної економічної ситуації.</i></p>	
		<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/9/7013271/ - https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/fac/2014/02/10/</p>
19 лютого 2014	<p>- Держави-члени ЄС попередньо домовились про санкції щодо осіб відповідальних за ескалацію насильства в Україні, що відбулося протягом останньої доби. До того такі заходи також анонсували Президент Єврокомісії Жозель Мануель Баррозу та Голова Європейської ради Герман ван Ромпей.</p>	
		<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/19/7014894/ - https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/19/7014747/ - https://ec.europa.eu/commission/presscorner/home/en - https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/19/7014830/</p>
	<p>- Європейський інвестиційний банк заморозив діяльність в Україні.</p>	
		<p>https://www.epravda.com.ua/news/2014/02/19/420801/</p>
20 лютого 2014:	<p>- Вдень у Києві майже 6 годин тривала зустріч Міністрів закордонних справ Польщі, Німеччини та Франції з президентом Януковичем. Перед тим відбулася зустріч міністрів з лідерами української опозиції.</p>	
		<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/20/7015232/ - https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/20/7015116/</p>
	<p>- Рада ЄС погодила введення фінансових та візових санкцій щодо винних у застосуванні насильства в Україні.</p>	
		<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/20/7015244/ - https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/20/7015299/ - https://www.pravda.com.ua/articles/2014/02/20/7015313/</p>
ніч з 20 на 21 лютого 2014	<p>Більше 9 годин в Адміністрації Президента України тривали переговори за участю лідерів опозиції Арсенія Яценюка, Олега Тягнибока, Віталія Кличка, глави МЗС Німеччини Франка-Вальтера Штайнмайера, глави МЗС Польщі Радослава Сікорського та російського омбудсмена Володимира Лукіна щодо врегулювання ситуації в Україні. Під час зустрічі також були присутні посол Росії в Україні Михайло Зурабов та посол Франції в Україні Алан Ремі. Президент Віктор Янукович, лідери опозиції, представники Євросоюзу та Росії домовилися парафувати Угоду з врегулювання кризи.</p>	
		<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015371/ - https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015386/ - https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015391/</p>

		<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015397/</p> <p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015398/</p>
21 лютого 2014	<p>Три лідери опозиції і президент Янукович підписали Угоду щодо врегулювання кризи. Підписання угоди засвідчили Глави МЗС Польщі Радослав Сікорський та Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайер, з боку Франції був присутній глава Департаменту континентальної Європи МЗС Франції Ерік Фурньє. Водночас омбудсмен Росії Володимир Лукін відмовився засвідчувати угоду і під час підписання був відсутній. Високі посадовці ЄС привітали підписання угоди.</p>	<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015521/</p> <p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015586/</p> <p>- https://www.pravda.com.ua/articles/2014/02/21/7015533/</p> <p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/21/7015558/</p>
27 лютого 2014	<p>Після початку окупації Криму Росією Європарламент ухвалив резолюцію стосовно ситуації в Україні, в якій нагадав Росії про її зобов'язання в рамках Будапештського меморандуму щодо гарантій безпеки України.</p>	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2014/02/27/7016509/</p>
6 березня 2014	<p>Позачерговий саміт ЄС у Брюсселі щодо ситуації в Україні за участю Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка. На саміті зокрема обговорювалися триваюча агресія Росії у Криму та підтримка України, а також було вирішено підписати політичну частину Угоди про асоціацію до президентських виборів 25 травня.</p>	<p><i>На позачерговому засіданні 6 березня глави держав та урядів ЄС обговорили ситуацію в Україні та домовилися про дії, які необхідно вжити.</i></p> <p><i>Лідери також обмінялися думками з Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком.</i></p> <p><i>Дії Росії засуджені.</i></p> <p><i>У спільній заяві лідери ЄС засудили неспровоковане порушення Росією українського суверенітету та територіальної цілісності. Вони закликали Росію негайно вивести свої збройні сили і надати негайний доступ міжнародним спостерігачам.</i></p> <p><i>Лідери ЄС вважають рішення Верховної ради Криму про проведення референдуму щодо входження Криму до Російської Федерації таким, що суперечить українській конституції, а отже, є незаконним.</i></p> <p><i>Мирне вирішення шляхом переговорів</i></p> <p><i>Вирішення кризи має бути знайдене шляхом переговорів між урядами України та Російської Федерації, у тому числі за допомогою потенційних багатосторонніх механізмів, заявили лідери.</i></p> <p><i>ЄС готовий до діалогу як з Росією, так і з Україною</i></p> <p><i>ЄС має важливі відносини як з Росією, так і з Україною і готовий взаємодіяти з обома країнами на двосторонній основі, а також у рамках більш широких багатосторонніх ініціатив.</i></p> <p><i>«Ми хочемо рішення з повною повагою до міжнародного права та територіальної цілісності країн», – сказав президент Ван Ромпей. "Ситуація має деескалуватися - і нездатність Росії зробити це матиме серйозні наслідки для наших двосторонніх відносин".</i></p> <p><i>Вжиті заходи.</i></p> <p><i>Лідери підтвердили дії, узгоджені міністрами закордонних справ ЄС з березня, щодо призупинення двосторонніх</i></p>

	<p>переговорів з Російською Федерацією з візових питань та щодо Нової угоди. Вони підтримують рішення європейських членів G8 та інституцій ЄС призупинити їхню участь у підготовці до саміту G8, яка мала відбутися в Сочі в червні 2014 року.</p> <p>Додаткові заходи, які необхідно врахувати.</p> <p>Переговори між Україною та Росією мають розпочатися протягом найближчих кількох днів. У разі відсутності результатів в обмежені часові рамки Європейський Союз ухвалить рішення про додаткові заходи, такі як заборона на поїздки, заморожування активів та скасування саміту ЄС-Росія.</p> <p>Будь-які подальші кроки Російської Федерації з дестабілізації ситуації в Україні «призведуть до додаткових та далекосяжних наслідків для відносин у широкому спектрі економічних сфер між Європейським Союзом та Російської Федерації», - йдеться у повідомленні.</p> <p>Угода про асоціацію з Україною</p> <p>Лідери підтвердили відданість ЄС підписанню Угоди про асоціацію з Україною, включаючи поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі. Було вирішено підписати політичні розділи Угоди до українських виборів 25 травня.</p> <p>Фінансова підтримка України та інші заходи</p> <p>Лідери привітали комплексний пакет допомоги, який Європейська комісія представила 5 березня. Вони попросили швидко вжити всіх необхідних заходів, щоб забезпечити якнайшвидшу реалізацію пакету.</p> <p>«Ми залишаємося відданими процесу лібералізації візового режиму, заохоченню контактів між громадянами ЄС та України. Ми готові допомагати також у питаннях енергетичної безпеки», – сказав президент Ван Ромпей.</p>
	<p>https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2014/03/06/</p>
<p>21 березня 2014</p>	<p>У Брюсселі Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк та лідери країн ЄС підписали політичну частину Угоди про асоціацію України з ЄС.</p>
	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2014/03/21/7019791/</p>
<p>27 червня 2014</p>	<p>У Брюсселі у межах саміту ЄС Президент України Петро Порошенко та лідери країн ЄС підписали другу (економічну) частину Угоди про асоціацію України з ЄС.</p>
	<p>- https://www.pravda.com.ua/news/2014/06/27/7030285/</p> <p>- https://zn.ua/ukr/POLITICS/pidpisano-ekonomichnu-chastinu-ugodi-pro-asociaciyu-ukrayini-i-yes-onlayn-translyaciya-145912.html</p>
<p>16 вересня 2014</p>	<p>- Верховна Рада України та Європейський парламент синхронно ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. За рішення проголосувало 355 з 450 народних депутатів України та 535 з 697 европарламентарів.</p>
	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2014/09/16/7037944/</p>
	<p>- Верховна Рада України ухвалила заяву «Про європейський вибір України» 289-ма голосами (з 450).</p>
	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2014/09/16/7037949/</p>
<p>1 листопада 2014</p>	<p>Вступило в силу тимчасове застосування Угоди про Асоціацію, окрім частини про поглиблену і всеохопну зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Впровадження зони вільної торгівлі було відкладено через протидію Росії.</p>

		<p>- https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociaciu</p> <p>- Кабінет Міністрів України - Коментар МЗС України щодо початку тимчасового застосування Угоди про асоціацію між Україною та ЄС</p> <p>- https://www.euointegration.com.ua/news/2016/01/1/7042941/</p>
15 грудня 2014	У Брюсселі відбулося перше засідання Ради асоціації Україна—ЄС.	<p>https://minjust.gov.ua/m/rada-asotsiatsii-ukraina---es</p>
2015		
15 січня 2015	Європарламент ухвалив резолюцію щодо України, у якій зокрема жорстко засудив дії Росії в Україні.	<p>- https://www.euointegration.com.ua/articles/2015/01/15/7029681/</p> <p>- https://www.euointegration.com.ua/news/2015/01/15/7029685/</p>
27 квітня 2015	17-й саміт Україна—ЄС у Києві.	
21–22 травня 2015	4-й саміт Східного партнерства у Ризі.	
7 грудня 2015	У Брюсселі відбулося друге засідання Ради асоціації Україна—ЄС.	<p>https://minjust.gov.ua/m/rada-asotsiatsii-ukraina---es</p>
2016		
1 січня 2016	Почалося тимчасове застосування Угоди про асоціацію у частині, що регламентує зону вільної торгівлі між Україною та ЄС.	<p>- https://www.kmu.gov.ua/news/247723148</p> <p>- https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes</p>
6 квітня 2016	У Нідерландах відбувся консультативний референдум, на якому більшість виборців виступили проти затвердження Угоди про асоціацію з Україною. Після цього процес ратифікації Угоди було призупинено.	<p>- https://www.dw.com/uk/%D1%80%D0%B5%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D1%83%D0%BC-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B0%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-%D1%94%D1%81-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D1%87%D1%96%D1%82%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B0-%D0%BD%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85-%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%B5%D0%BF%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2/a-19170505</p> <p>- http://news.finance.ua/ua/news/-/373293/buty-chy-ne-buty-referendum-v-niderlandah-rezultat-reaktsiya-poroshenka-i-mzs</p>
24 листопада 2016	18-й саміт Україна—ЄС у Брюсселі.	
19 грудня 2016	У Брюсселі відбулося третє засідання Ради асоціації Україна—ЄС.	

	<p><i>Учасники Ради асоціації підбили підсумки і обговорили подальші кроки у здійсненні реформ відповідно до спільних зобов'язань України та ЄС згідно з Порядком денним асоціації, зокрема що стосується прав людини, конституційної та виборчої реформ, верховенства права та судоустрою, децентралізації та місцевого самоврядування, сфери державного управління, державних закупівель, енергетичного сектору, дерегуляції, реформ, пов'язаних із торгівлею, і реформи сфери охорони здоров'я. У цьому зв'язку, недавнє запровадження електронного декларування доходів, система державних закупівель "ProZorro" і створення нових органів з боротьби з корупцією є помітними успіхами. Рада асоціації підкреслила, що прогрес має консолідуватися та продовжуватися, зокрема, у сфері боротьби з корупцією шляхом зміцнення потенціалу та незалежності антикорупційних інституцій.</i></p>
	<p>https://minjust.gov.ua/m/rada-asotsiatsii-ukraina---es</p>
2017	
23 лютого 2017	<p>Верховна Рада ратифікувала Угоду між Урядом України і Європейським Союзом про участь України у програмі COSME.</p> <p>- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1904-19#Text - http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/02/22/7062039/</p>
17 травня 2017	<p>У Страсбурзі Європарламент та Рада ЄС ухвалили рішення про безвізовий режим для громадян України. Документ підписали голова Європейського парламенту Антоніо Таяні та Міністр внутрішніх справи Мальти, що тоді головувала у Раді ЄС, Кармело Абела. На церемонії підписання документа був також присутній Президент України Петро Порошенко.</p> <p>- https://www.rbc.ua/ukr/news/ukraina-es-podpisali-soglashenie-bezvizovom-1494944142.html</p>
1 червня 2017	<p>Нідерланди завершили ратифікацію Угоди про асоціацію з Україною.</p> <p>https://www.bbc.com/ukrainian/news-40290552</p>
11 червня 2017	<p>Опівночі набув чинності безвізовий режим для України.</p> <p>https://www.pravda.com.ua/news/2017/06/11/7146570/</p>
11 липня 2017	<p>Рада ЄС завершила ратифікацію Угоди про асоціацію з Україною.</p> <p>https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/11/ukraine-association-agreement/</p>
12–13 липня 2017	<p>19-й саміт Україна—ЄС у Києві.</p> <p>https://www.rbc.ua/ukr/news/sammit-ukraina-es-onlayn-translyatsiya-1499875341.html</p>
1 вересня 2017	<p>Набрала чинності Угода про асоціацію між Україною та ЄС.</p> <p>- https://zakon.rada.gov.ua/go/v1713321-17 - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A22017X0725%2801%29</p>
24 листопада 2017	<p>5-й саміт Східного партнерства у Брюсселі.</p>
8 грудня 2017	<p>У Брюсселі відбулося четверте засідання Ради асоціації Україна—ЄС.</p> <p><i>8 грудня 2017 року в Брюсселі Україна та Європейський Союз провели четверте засідання Ради асоціації. Це – перше засідання Ради асоціації з часу набрання чинності Угодою про асоціацію між Україною та ЄС (включаючи Поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі) Рада асоціації привітала прогрес у проведенні комплексної програми реформ, що здійснюється незважаючи</i></p>

на існування серйозних безпекових викликів, та оцінила кроки щодо імплементації Угоди про асоціацію, підкресливши необхідність активізації зусиль з реформування. Рада асоціації привітала створення Україною інституційної та правової основи для посилення імплементації, координації та контролю за виконанням Угоди про асоціацію, включаючи новий урядовий План дій, і сподівається на запуск онлайн - інструменту моніторингу "Пульс Угоди".

Рада асоціації розглянула та обговорила шляхи подальшого просування реформ, що були спільно визначені Україною та ЄС в Порядку денного асоціації, вітаючи прогрес з децентралізації, реформи державного управління, прийняття в першому читанні виборчого кодексу та закону про приватизацію. ЄС привітав ухвалення законодавства щодо фінансування охорони здоров'я, закликавши Україну продовжувати впровадження реформування сфер громадського здоров'я та охорони здоров'я, висловивши підтримку зусиллям Уряду на цьому шляху. ЄС також відзначив низку амбітних реформ, розпочатих Урядом у соціальній сфері (включаючи пенсійне забезпечення) з метою підвищення рівня життя громадян України. ЄС підтвердив свою підтримку значним зусиллям України з проведення реформ, зокрема надання фінансової допомоги, обумовленої конкретним прогресом у реалізації реформ.

Рада асоціації сподівається на ухвалення нового Трудового кодексу України, а також на ратифікацію Стамбульської конвенції про запобігання та боротьбу з насильством щодо жінок та насильством в сім'ї. Рада асоціації підкреслила важливість свободи ЗМІ та плюралістичного середовища для ЗМІ, з належною увагою до пропорційності застосування заходів із захисту національної безпеки, а також погодилася з необхідністю забезпечення адекватних ресурсів для громадського мовлення. Україна та ЄС домовилися активізувати свої комунікаційні зусилля, зокрема через нещодавно створену неформальну робочу групу зі стратегічних комунікацій, спрямовані на висвітлення широкомасштабної програми реформ і можливостей, що надаються громадянам України Угодою про асоціацію, а також з метою боротьби з дезінформаційними кампаніями.

Рада Асоціації привітала прогрес у здійсненні судової реформи, включаючи запуск нового Верховного суду, а також у боротьбі з корупцією, погоджуючись із необхідністю продовження важливих зусиль у цій сфері та нагадуючи про потребу забезпечити необхідну незалежність, повну ефективність та достатні ресурси для спеціалізованих антикорупційних установ. Рада асоціації наголосила на важливості створення спеціалізованого антикорупційного суду в Україні та забезпечення його повної незалежності, а також ефективного механізму для перевірки електронного декларування доходів та подальшого повернення активів.

Рада асоціації високо оцінила загальну прозорість процесу відбору суддів до нового Верховного Суду, підкресливши необхідність формування громадської довіри шляхом адекватного врахування питання про чесність при відборі суддів.

З метою ефективного виконання Угоди про асоціацію Рада Асоціації погодилася активізувати діалог між сторонами щодо оновлення додатків та прийняття ще несхвальних дорожніх карт з адаптації законодавства, як це передбачено Угодою.

ЄС підтвердив рішучу підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, поділяючи занепокоєння щодо погіршення безпекової ситуації на сході

	<p><i>України. ЄС підтвердив свою підтримку зусиллям, спрямованим на стале та мирне врегулювання конфлікту на сході України, включаючи роботу в Нормандському форматі та в рамках Тристоронньої контактної групи. Рада асоціації погодилася з необхідністю повної імплементації Мінських домовленостей всіма сторонами, підкреслюючи в цьому контексті відповідальність Росії. Україна підкреслила необхідність посилення міжнародного залучення до мирного врегулюванні ситуації на Донбасі та, зокрема, представила своє бачення можливої майбутньої міжнародної операції ООН з підтримання миру та безпеки. ЄС нагадав, що тривалість економічних санкцій проти Російської Федерації залишається прив'язаною до повної імплементації Мінських домовленостей. Рада асоціації наголосила на важливості забезпечення повного, безпечного та безперешкодного доступу Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ (СММ) при забезпеченні безпеки її спостерігачів та обладнання.</i></p> <p><i>ЄС підтвердив свою політику невизнання незаконної анексії Росією Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Україна представила свою ініціативу щодо започаткування міжнародної Групи друзів українського Криму. Рада асоціації засудила триваючу мілітаризацію Росією півострова та погіршення ситуації у сфері прав людини, в тому числі заборону на діяльність органу самоврядування кримських татар (Меджлісу) та переслідування тих, хто не визнає незаконну анексію. Рада асоціації закликала до негайного звільнення всіх незаконно затриманих громадян України на незаконно анексованому півострові та в Росії.</i></p> <p><i>Рада асоціації закликала всі держави сприяти розслідуванню та кримінальному переслідуванню відповідальних за збиття рейсу МН17 з метою їх притягнення до відповідальності, відповідно до вимог Резолюції РБ ООН 2166.</i></p> <p><i>Рада асоціації привітала підписання:</i></p> <p><i>Угоди про фінансування програми ЄС з підтримки Сходу України, внесок у розмірі 50 млн євро на зміцнення місцевого самоврядування, відновлення економіки, безпеку громади та соціальну взаємодію у підконтрольних Уряду України районах Донецької та Луганської областей;</i></p> <p><i>Угоди про фінансування з метою спрощення участі України в Стратегії ЄС для Дунайського регіону та забезпечення повної інтеграції в Дунайську транснаціональну програму з метою сприяння сталому економічному зростанню та співробітництву в Дунайському басейні.</i></p> <p>https://minjust.gov.ua/m/rada-asotsiatsii-ukraina---es</p>
2018	
9 липня 2018	20-й саміт Україна—ЄС у Брюсселі. https://www.slovoidilo.ua/2018/07/09/novyna/polityka/bryusseli-projde-yuvilejnyj-samit-ukrayina-yes
17 грудня 2018	У Брюсселі відбулося п'яте засідання Ради асоціації Україна—ЄС. <i>Рада асоціації висловила свою глибоку стурбованість з приводу ескалації в Керченській протоці та Азовському морі і порушення Росією міжнародного права, а також подальшої мілітаризації в регіоні. У листопаді російські прикордонні військові кораблі протаранили та обстріляли українські судна, які потім були захоплені Росією разом з їх командами. Не існує жодних виправдань для застосування військової сили з боку Росії. Рада асоціації закликала Росію негайно повернути захоплені українські судна та звільнити 24 затриманих військовослужбовців,</i>

	<p><i>а також забезпечити вільний та безперешкодний прохід через Керченську протоку з і до Азовського моря відповідно до міжнародного права. Європейський Союз продовжуватиме уважно відслідковувати ситуацію і рішуче налаштований діяти належним чином у тісній координації зі своїми міжнародними партнерами. Рада асоціації обговорила можливості надання адресної допомоги ЄС приазовському регіону. ЄС готовий вжити заходів для подальшого надання підтримки, зокрема постраждалим регіонам України. У цьому контексті ЄС має намір направити оціночну місію до України на початку 2019 року.</i></p> <p>https://minjust.gov.ua/m/rada-asotsiatsii-ukraina---es</p>
2019	
7 лютого 2019	<p>Верховна Рада 334 голосами внесла поправки до Конституції, які закріпили курс на повноправне членство України в ЄС та НАТО.</p> <p>- https://www.bbc.com/ukrainian/features-47155927 - https://zakon.rada.gov.ua/go/2680-19</p>
13 травня 2019	<p>Святкування 10-ї річниці Східного партнерства у Брюсселі за участі Президента України Петра Порошенка.</p> <p>- https://www.dw.com/uk/%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B6%D1%87%D0%B5-%D0%BD%D1%96%D0%B6-%D0%B1%D1%83%D0%B4%D1%8C-%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D1%94%D1%81-%D1%81%D0%B2%D1%8F%D1%82%D0%BA%D1%83%D1%8E%D1%82%D1%8C-10-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%96%D0%B2-%D1%81%D1%85%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0/a-48724442</p>
8 липня 2019	21-й саміт Україна—ЄС у Києві.
2020	
28 січня 2020	<p>У Брюсселі відбулося шосте засідання Ради асоціації Україна—ЄС.</p> <p><i>Україна та Європейський Союз провели шосте засідання Ради асоціації 28 січня 2020 року в Брюсселі. Рада асоціації вперше проходила під головуванням Прем'єр-міністра Олексія Гончарука України та Високого представника ЄС з зовнішніх справ і політики безпеки, Віце-президента Європейської Комісії Жозепа Борреля. Зустріч продемонструвала високу динаміку двостороннього діалогу між Україною та ЄС з широкого кола питань, які становлять взаємний інтерес, та привітала прогрес, досягнутий після проведення останнього саміту Україна-ЄС 8 липня 2019 року.</i></p> <p><i>ЄС висловив глибокі співчуття з приводу загибелі пасажирів рейсу PS 752 Міжнародних авіаліній України 8 січня і Рада асоціації очікує, що Гран продовжить співпрацювати у повному обсязі та здійснить всеохоплююче та прозоре розслідування цієї трагедії у відповідності до міжнародних стандартів.</i></p> <p><i>Рада асоціації підтвердила незмінну відданість сторін зміцненню політичної асоціації та економічної інтеграції між Україною та Європейським Союзом на основі Угоди про Асоціацію і поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі та спільних цінностей, які в ній закладені.</i></p>

Рада привітала конкретні результати імплементації Угоди про асоціацію на користь громадян України та ЄС. Про це, зокрема, свідчить зростання двосторонньої торгівлі на 13% протягом перших дев'яти місяців 2019 року у порівнянні зі 2018 роком.

Рада асоціації також привітала позитивний вплив безвізового режиму на міжлюдські контакти між Україною та ЄС, та громадян України, які мають біометричні паспорти, і відвідали Шенгенську зону без віз більш ніж з мільйони разів.

Рада асоціації привітала зусилля України у впровадженні реформ та досягнутий нею значний прогрес. Обидві сторони погодилися з необхідністю продовження зміцнення верховенства права і проведення структурних реформ. Це є необхідним для підтримки подальшого розвитку і створення прозорих рівних умов та привабливого ділового та інвестиційного клімату в Україні, а також зменшення впливу з боку зацікавлених груп.

Рада асоціації привітала нещодавні кроки української влади у запуску Вищого антикорупційного суду України, перезапуску Національного агентства з питань запобігання корупції та декриміналізації незаконного збагачення. Також відзначено, що Конституційний суд України визнав електронне декларування доходів громадських активістів неконституційним.

Сторони погодилися співпрацювати далі у реагуванні на кібер та гібридні загрози, а також дезінформацію, з метою посилення їхньої стійкості та безпеки їхніх громадян. Рада асоціації привітала діалог з питань стратегічних комунікацій та роль у цьому контексті неформальної Робочої групи високого рівня зі Стратегічних Комунікацій.

Обидві сторони погодилися з необхідністю прискорення гармонізації законодавства України до правової системи ЄС у сферах, де відбулися затримки, включаючи захист прав інтелектуальної власності.

Рада асоціації привітала прогрес, досягнутий Україною на шляху гармонізації її законодавства у сфері технічних регламентів, стандартів та оцінки відповідності, як це передбачено Угодою про асоціацію/ПВЗВТ. Перш ніж розпочати переговори щодо Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції, Україна повинна забезпечити ухвалення необхідного законодавства, набрання ним чинності та його реального застосування відповідними українськими органами. Сторони підтвердили взаємне зобов'язання щодо проведення та надання сприяння місії з попередньої оцінки стану української системи якості та адаптації національного законодавства до стандартів ЄС.

Рада асоціації привітала кроки української влади щодо відкриття ринку землі, який повинен ґрунтуватися на верховенстві права та принципах стійкості, прозорості, справедливості та всеосяжності.

Рада асоціації привітала прогрес у сфері децентралізації, який став одним із основних досягнень і дозволив новим об'єднаним громадам надавати якісні послуги громадянам. У цьому контексті вона підкреслила, що зміни до Конституції та територіально-адміністративного устрою повинні розроблятися у процесі широких консультацій з усіма зацікавленими сторонами.

Рада асоціації привітала ухвалення Виборчого кодексу як позитивний крок на шляху до гармонізації виборчого законодавства України.

Рада асоціації погодилась з необхідністю забезпечити повагу до вже існуючих прав осіб, які належать до

	<p>національних меншин, що закріплені у Конвенціях ООН і Ради Європи та відповідних протоколах до них, недискримінацію осіб, які належать до національних меншин, а також повагу до розмаїття, на основі змістовного діалогу з представниками осіб, які належать до національних меншин. Рада асоціації врахувала кроки, зроблені Україною з метою імплементації рекомендацій Венеціанської комісії щодо Закону України «Про освіту», і наголосила на необхідності повної імплементації цих рекомендацій. Україна привернула увагу до ухвалення парламентом Закону України «Про загальну середню освіту», що містить виняток для приватних шкіл. Що стосується Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», то Рада асоціації закликала Україну до імплементації рекомендацій Венеціанської комісії.</p> <p>ЄС підтвердив свою безперервну прихильність підтримці України у проведенні реформ у сфері правосуддя та цивільної безпеки за допомогою Консультативної місії ЄС та програм ЄС. Рада асоціації нагадала, що реформа Служби безпеки України та посилення демократичного нагляду за сектором безпеки залишаються ключовими. Вона привітала триваючу амбітну реформу прокуратури.</p> <p>Рада асоціації привітала зацікавленість України у посиленні співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ у рамках Угоди про асоціацію. Сфери взаємного інтересу, у яких може бути досягнуто відчутних результатів, можуть включати інтегроване управління кордонами, національні системи притулку та управління ідентифікацією на основі біометричних засобів, протидію відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, боротьбу з організованою злочинністю та тяжкими міжнародними злочинами. Україна представила ЄС свою пропозицію щодо Нового порядку денного Україна-ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки.</p> <p>ЄС підтвердив свою непохитну підтримку та відданість незалежності, суверенітету та територіальній цілісності України у межах її міжнародно визнаних кордонів. Обидві сторони підтвердили, що рішуче засуджують порушення суверенітету та територіальної цілісності України внаслідок актів агресії Збройних сил РФ з лютого 2014 року. Рада асоціації підтвердила свою підтримку пошуку мирного та сталого політичного врегулювання цього конфлікту на сході України. Рада асоціації погодилася з необхідністю повної імплементації Мінських домовленостей усіма сторонами, підкресливши відповідальність Росії у цьому зв'язку. ЄС нагадав, що тривалість економічних санкцій проти РФ залишається обумовленою повною імплементацією Мінських домовленостей. Рада Асоціації також підтвердила свою повну підтримку зусиллям, які здійснюються у рамках Нормандського формату, Тресторонньої контактної групи та ОБСЄ. Вона привітала позитивні кроки, які здійснює Україна, включаючи розведення в окремих районах, які постраждали від конфлікту.</p>
	<p>https://minjust.gov.ua/m/rada-asotsiatsii-ukraina---es</p>
<p>18 червня 2020</p>	<p>Онлайн-зустріч глав держав Східного партнерства.</p>
	<p>https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D1%87-%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2-%D1%81%D1%85%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0-%D0%BC%D1%96%D0%B6-%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%8E-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-</p>

	%D0%BF%D1%80%D1%96%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D1%94%D1%81/a-53865551
6 жовтня 2020	22-й саміт Україна—ЄС у Брюсселі.
2021	
11 лютого 2021	- Європарламент схвалив резолюцію щодо прогресу реформ в Україні на 42 сторінки.
	- https://www.euointegration.com.ua/news/2021/02/11/7119677/ - https://www.euointegration.com.ua/articles/2021/02/12/7119706/
	- У Брюсселі відбулося сьоме засідання Ради асоціації Україна—ЄС.
	<p><i>Україна та Європейський Союз провели сьоме засідання Ради асоціації 11 лютого 2021 року в Брюсселі. Рада асоціації проходила під співголюванням Жозепа Борреля, Високого представника ЄС з зовнішніх справ і політики безпеки, та Дениса Шмигала, Прем'єр-міністра України.</i></p> <p><i>Рада асоціації підтвердила незмінну відданість сторін зміцненню політичної асоціації та економічної інтеграції між Україною та Європейським Союзом на основі Угоди про Асоціацію та Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (далі - ПВЗВТ), а також спільних цінностей, які в ній закладені.</i></p> <p><i>Рада асоціації підкреслила єдність, солідарність та взаємну відданість, продемонстровані в умовах пандемії COVID-19. ЄС підтвердив свою готовність допомогти Україні отримати ранній доступ до вакцин та підтримати кампанію вакцинації через регіональний проект із Всесвітньою організацією охорони здоров'я, започаткований сьогодні. Рада асоціації очікує на відновлення звичних можливостей для подорожей наших громадян, щойно це дозволять епідемічні умови.</i></p> <p><i>ЄС привітав реформаторські зусилля України. Учасники погодилися щодо потреби України в активізації зусиль з метою зміцнення верховенства права та забезпечення незалежного і ефективного функціонування антикорупційних інститутів задля забезпечення широкої суспільної довіри й підтримки у боротьбі з корупцією. Вони підтвердили, що всеохоплююча судова реформа залишається життєво важливою. У зв'язку з рішеннями Конституційного Суду України ЄС високо оцінив зобов'язання України повністю відновити систему електронного декларування активів та наголосив на важливості ухвалення стримуючих санкцій. ЄС також звернув увагу на потребу надійних перевірок доброчесності суддів.</i></p> <p><i>ЄС знову підтвердив свою непохитну підтримку та відданість суверенітету й територіальній цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах. Рада асоціації заявила про своє суворе засудження порушення суверенітету і територіальної цілісності України російськими збройними силами та підтвердила свою підтримку мирному і сталому політичному врегулюванню. Було підкреслено потребу в повній імплементатії Мінських домовленостей усіма сторонами та наголошено, у зв'язку з цим, на відповідальності Росії. ЄС нагадав, що обсяг і тривалість економічних санкцій проти Росії залишаються пов'язані з повним виконанням Мінських домовленостей. Була підкреслена важливість підтримання режиму припинення вогню та його відповідність додатковим заходам щодо консолідації припинення вогню, яке діє з 27 липня 2020 року. Рада асоціації закликає звільнити усіх пов'язаних з конфліктом утримуваних осіб відповідно до Мінських домовленостей. Рада асоціації підтвердила свою повну підтримку зусиллям у Нормандському форматі, Тристоронній контактній групі та</i></p>

	<p>ОБСЄ і закликала до повного, безпечного і безперешкодного доступу Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ по усій території України.</p> <p>ЄС знову підтвердив його політику невизнання незаконної анексії Росією Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, зокрема шляхом обмежувальних заходів. Рада асоціації засудила погіршення ситуації з правами людини на Кримському півострові та подальшу мілітаризацію півострова і Чорного та Азовського морів. Сторони закликали до негайного звільнення усіх незаконно затриманих і ув'язнених українських громадян на Кримському півострові та в Росії, зокрема кримськотатарських активістів. Рада асоціації також закликала Росію забезпечити безперешкодний і вільний прохід до і з Азовського моря відповідно до міжнародного права. Сторони привітали дипломатичні зусилля, спрямовані на відновлення суверенітету і територіальної цілісності України у її міжнародно визнаних кордонах. У цьому контексті, Україна детальніше представила концепцію «Міжнародної кримської платформи» та запросила ЄС взяти участь в інавгураційній зустрічі високого рівня у рамках цієї ініціативи 23 серпня 2021 у Києві.</p>
	<p>https://minjust.gov.ua/m/rada-asotsiatsii-ukraina---es</p>
12 жовтня 2021	– 23-й саміт Україна–ЄС у Києві, на якому зокрема підписано угоду про Спільний авіаційний простір.
	<p>https://web.archive.org/web/20211012103211/https://www.president.gov.ua/news/u-mezhah-23-go-samitu-ukrayina-yes-pidpisano-nizku-dokumenti-71033</p>
6 грудня 2021	6-й саміт Східного партнерства у Брюсселі.
2022	
24 лютого 2022	Повномасштабне вторгнення росії в Україну
28 лютого 2022	Президент України Володимир Зеленський підписав заявку на вступ України до ЄС.
	<p>https://www.pravda.com.ua/news/2022/02/28/7326880/</p>
1 березня 2022	<p>Європейський парламент майже одностайно проголосував за резолюцію, у якій закликав інституції Європейського Союзу працювати над тим, щоб надати Україні статус кандидата на членство в Європейському Союзі.</p> <p>Глава Європейської комісії Урсула фон дер Ляен заявила, що загибель мирних жителів в українському місті Буча свідчить про "жорстоке обличчя" російської армії та пообіцяла спробувати прискорити заявку України на членство в Європейському Союзі.</p>
	<p>http://www.reuters.com/world/europe/eu-leaders-head-kyiv-see-ukraine-leader-show-support-2022-04-08/</p>
16 березня 2022	<p>Україна приєдналася до об'єднаної енергосистеми континентальної Європи ENTSO-E на рік раніше запланованого. Енергосистеми України та Молдови повністю синхронізовано з енергомережею континентальної Європи ENTSO-E.</p>
	<p>https://biz.liga.net/ua/ekonomika/tek/novosti/ukraina-vstupila-v-energeticheskij-evrosoyuz-prisoedinilas-k-energositseme-entso-e</p>
24 березня 2022	<p>Під час неформального саміту країн Європейського союзу, держави-члени підтримали європейські прагнення України та запропонували Європейській комісії надати свої висновки щодо заявки на членство в ЄС.</p>
	<p>https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/03/25/european-council-conclusions-on-the-russian-military-aggression-against-ukraine-24-march-2022/</p>

8 квітня 2022	Єврокомісія передала Україні першу частину опитувальника для отримання статусу кандидата. https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/04/8/7137497/
13 квітня 2022	Єврокомісія передала Україні другу частину опитувальника для отримання статусу кандидата. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3790
18 квітня 2022	Президент України Володимир Зеленський передав главі представництва ЄС в Україні заповнену першу частину опитувальника для отримання статусу кандидата. https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-holova-misii-es-oputuvalnyk/31809519.html
9 травня 2022	Україна заповнила другу частину опитувальника для отримання статусу кандидата. https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/05/9/7139110/
17 червня 2022	<p>Європейська комісія рекомендувала Європейській раді надати Україні статус кандидата на вступ до ЄС.</p> <p><i>Пресреліз 17 червня 2022 р. Брюссель</i></p> <p>Європейська комісія рекомендує Раді підтвердити перспективу України, Молдови та Грузії стати членами ЄС та надає свій висновок щодо надання їм статусу кандидата.</p> <p>Сьогодні Європейська комісія представила свої Висновки щодо заявки на членство в ЄС, поданої Україною, Грузією та Республікою Молдова на запрошення Ради. Сьогоднішні висновки ґрунтуються на оцінці Єврокомісії у світлі трьох наборів критеріїв для вступу до ЄС, узгоджених Європейською Радою: політичні критерії, економічні критерії та здатність країни взяти на себе зобов'язання членства в ЄС (EU acquis). Висновки також враховують зусилля України, Молдови та Грузії у виконанні їхніх зобов'язань за Угодами про асоціацію (УА), включаючи поглиблені та всеосяжні зони вільної торгівлі (ПВЗВТ), які охоплюють значні частини acquis ЄС.</p> <p>Європейська комісія встановила, що Україна в цілому значно просунулася у досягненні стабільності інститутів, які гарантують демократію, верховенство права, права людини та повагу і захист меншин; продовжила свої сильні макроекономічні показники, продемонструвавши значну стійкість завдяки макроекономічній та фінансовій стабільності, водночас потребуючи продовження амбітних структурних економічних реформ; і поступово наблизилася до суттєвих елементів acquis ЄС у багатьох сферах.</p> <p>Виходячи з цього, Єврокомісія рекомендує надати Україні перспективу стати членом Європейського Союзу. Йому слід надавати статус кандидата з розумінням того, що робляться кроки за низкою напрямків.</p> <p>Що стосується Молдови, Європейська комісія робить висновок, що країна має міцну основу для досягнення стабільності інститутів, які гарантують демократію, верховенство права, права людини та повагу і захист меншин; макроекономічна політика була достатньо обґрунтованою, було досягнуто прогресу у зміцненні фінансового сектору та бізнес-середовища, але ключові економічні реформи ще належить провести; країна створила міцну основу для подальшого узгодження з acquis ЄС.</p> <p>Виходячи з цього, Єврокомісія рекомендує надати Молдові перспективу стати членом Європейського Союзу. Йому слід надавати статус кандидата з розумінням того, що робляться кроки за низкою напрямків.</p> <p>Європейська комісія оцінює, що Грузія має основу для досягнення стабільності інститутів, які гарантують демократію, верховенство права, права людини та повагу і захист меншин, навіть якщо останні події підірвали</p>

прогрес країни; Вона досягла хорошого ступеня макроекономічної стабільності та має солідну репутацію економічної політики та сприятливе бізнес-середовище, але для покращення функціонування її ринкової економіки необхідні подальші реформи; і в цілому, Грузія створила міцну основу для подальшого узгодження з *acquis* ЄС.

Виходячи з цього, Єврокомісія рекомендує надати Грузії перспективу стати членом Європейського Союзу. Він повинен отримати статус кандидата після того, як буде вирішено низку пріоритетів.

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляен заявила: «Україна, Молдова та Грузія поділяють сильне та законне прагнення приєднатися до Європейського Союзу. Сьогодні ми надсилаємо їм чіткий сигнал про підтримку в їхніх прагненнях, навіть коли вони стикаються зі складними обставинами. І ми робимо це, твердо стоячи на наших європейських цінностях і стандартах, визначаючи шлях, яким вони повинні йти, щоб приєднатися до ЄС. Висновки Комісії знаменують собою переломний момент у наших відносинах. Дійсно, це історичний день для жителів України, Молдови та Грузії. Ми підтверджуємо, що вони свого часу належать до Європейського Союзу. Наступні кроки зараз в руках наших держав-членів».

Олівер Варгеї, Комісар з питань сусідства та розширення, сказав: «Ми працювали швидко та ефективно, щоб мати можливість представити наші думки в рекордно короткі терміни. Ми очікуємо, що держави-члени ухвалять рішення найближчими днями, але наші країни-партнери вже повинні почати працювати над виконанням ключових реформ, окреслених у нашій рекомендації. Це має вирішальне значення для того, щоб Україна, Молдова та Грузія рухалися вперед своїм шляхом до ЄС».

Подальші дії

Виходячи з висновків Єврокомісії, держави-члени ЄС тепер повинні будуть одногосно ухвалити рішення щодо подальших кроків.

Заявки на членство в ЄС України, Грузії та Молдови у світлі висновків Єврокомісії будуть обговорюватися на наступному засіданні Європейської ради 23 та 24 червня. Водночас ЄС залишається відданим подальшому зміцненню зв'язків та поглибленню партнерства для підтримки України, Молдови та Грузії відповідно до наших Угод про асоціацію та Поглиблених і всеосяжних зон вільної торгівлі.

28 лютого 2022 року Україна подала заявку на членство в ЄС.

3 березня 2022 року Грузія та Республіка Молдова подали свої заявки на членство в ЄС.

7 березня Рада Європейського Союзу запропонувала Єврокомісії представити свої Висновки щодо цих заявок. Україна отримала частину опитувальника щодо політичних та економічних критеріїв 8 квітня 2022 року, а частину щодо набуття ЄС – 13 квітня. Україна надала свої відповіді 17 квітня та 9 травня відповідно. Грузія та Молдова отримали першу частину опитувальника щодо політичних та економічних критеріїв 11 квітня 2022 року, а частину щодо набуття ЄС – 19 квітня. Молдова надала свої відповіді 22 квітня та 12 травня. Грузія надала свої відповіді 2 та 10 травня.

European Commission Opinions on the EU Membership applications

Georgia: [Opinion](#) ; [Memo](#); [Factsheet](#)

Moldova: [Opinion](#); [Memo](#); [Factsheet](#)

	<p><i>Ukraine: Opinion; Memo; Factsheet</i></p> <p><i>- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3790</i></p> <p><i>- https://www.radiosvoboda.org/a/news-yevrokomisiya-chlenstvo-rekomendatsiya/31902586.html</i></p>
<p>23 червня 2022:</p>	<p>Європейський парламент ухвалив резолюцію із закликом невідкладно надати статус кандидата на членство в Європейському Союзі для України.</p> <p>https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/06/23/7141870/</p>
	<p><i>- Україна отримала статус кандидата на членство у ЄС. Одночасно Україна отримала 7 вимог щодо реформ, які необхідно виконати, щоб зберегти цей статус.</i></p> <p>Висновок щодо заяви України про членство у ЄС</p> <p>ВСТУП</p> <p><i>Для України, її уряду і громадян прагнення належати до Європейського Союзу було протягом багатьох років важливим пріоритетом. Протягом останнього десятиліття воно була основним мотивом демократичних змін і рушієм низки ключових реформ, заснованих на європейських цінностях. Наприкінці 2013 року рішення тодішнього Президента не підписувати Угоду про асоціацію між Україною та ЄС, яка символізувала для багатьох українців шлях до Європейського Союзу, призвело до масштабних протестів проти влади. Після цього Російська Федерація, не прийнявши незалежного вибору українського народу, виступала проти України. Хоча Україна і втратила контроль над частиною своєї території й зазнала людських та економічних втрат через конфлікт у східній частині країни, однак усі ці роки вона розвивалася як стійка демократія, наближалася до Європейського Союзу і дедалі більше відповідала його вимогам і правовим нормам - <i>acquis</i>.</i></p> <p><i>Заява про членство</i></p> <p><i>У цьому висновку Комісія оцінює заяву України на основі її здатності відповідати критеріям, визначеним Європейською радою у Копенгагені 1993 року, а також в Мадриді 1995 року, зокрема щодо адміністративної спроможності країни. Висновок також враховує зусилля України у виконанні своїх зобов'язань за Угодами про асоціацію і про Поглиблену і всеохопну зону вільної торгівлі, які набули чинності 1 вересня 2017 року. Згодом Комісія оцінить наслідки вступу України для політики ЄС у різних сферах.</i></p> <p><i>Цей висновок був підготовлений за методологією, подібною до тієї, що застосовувалася у попередніх висновках Комісії. 8 квітня 2022 року Україна отримала анкети за політичними та економічними критеріями, 13 квітня - щодо розділів <i>acquis</i> ЄС, а свої відповіді надала, відповідно, 17 квітня і 9 травня. Даний висновок є структурною оцінкою за встановленими критеріями і спирається на знання й досвід, набуті протягом багатьох років тісної співпраці ЄС з Україною.</i></p> <p><i>В цілому, що стосується політичних критеріїв, Україна далеко просунулася в досягненні стабільності інститутів, що гарантують демократію, верховенство права, права людини, повагу і захист меншин.</i></p> <p><i>Стосовно економічних критеріїв, Україна накопичувала значні макроекономічні досягнення, демонструючи показову життєздатність з макроекономічною і фінансовою стабільністю, що зберігаються також після вторгнення Росії в лютому 2022 року. Це відображає не тільки справді сильну політичну рішучість, але й відносно налагоджене функціонування інститутів. Водночас в Україні мають продовжуватися далекосяжні</i></p>

структурні реформи з подолання корупції, зменшення державного втручання і панівного впливу олігархів, зміцнення прав приватної власності та підвищення гнучкості ринку праці, щоб поліпшити функціонування її ринкової економіки. Здатність цієї країни долати конкурентний тиск у ЄС залежатиме переважно від того, як буде сплановано і упорядковано післявоєнні інвестиції в Україну, аби модернізувати її фізичний капітал, поліпшити освітні результати і стимулювати інновації.

Стосовно спроможності виконувати зобов'язання щодо членства, то Україна починаючи з 2016 року працює над імплементацією Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, включно з Поглибленою і всеохопною зоною вільної торгівлі. Ці угоди вже нараховують безпрецедентну кількість *acquis* ЄС. У багатьох розділах Україна поступово наблизилася до істотних складових *acquis* ЄС. Вона має загальний задовільний перелік виконаних вимог, хоча в деяких галузях країна просунулася далі, ніж у решті.

Висновки та рекомендації

Комісія рекомендує Раді відкрити перед Україною перспективу стати членом Європейського Союзу.

Комісія рекомендує надати Україні статус кандидата, усвідомлюючи, що має бути взито наступні кроки:

- ухвалити й імплементувати законодавство щодо процедури призначення суддів Конституційного Суду України, включно з попереднім добором на основі оцінки їхньої доброчесності та професійних навичок, відповідно до рекомендацій Венеціанської комісії;
 - повністю завершити перевірку Етичною радою доброчесності й професійності кандидатів до складу Вищої ради правосуддя, а також провести відбір кандидатів для створення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
 - надалі посилювати боротьбу з корупцією, зокрема на вищому рівні, шляхом активних і ефективних розслідувань, а також зміцнити очевидні наслідки кримінального переслідування та постановлення судових вироків; завершити призначення нового керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури шляхом уповноваження визначеного переможця конкурсу, а також розпочати й завершити процес відбору і призначення на посаду нового директора Національного антикорупційного бюро України;
 - гарантувати, щоб законодавство про боротьбу з відмиванням грошей відповідало стандартам Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF); ухвалити всеосяжний стратегічний план реформування всього правоохоронного сектору як частини безпекового середовища України;
 - імплементувати Закон про деолігархізацію з метою обмеження надмірного впливу олігархів на економічне, політичне та суспільне життя, що повинно бути зроблено в юридично обґрунтований спосіб, з урахуванням майбутнього висновку Венеціанської комісії стосовно відповідного законодавства;
 - боротися з впливом корисливих інтересів шляхом ухвалення закону про регулювання ЗМІ, який узгодить законодавство України з директивою ЄС щодо аудіовізуальних медіа-послуг і надасть повноваження незалежному регулятору ЗМІ;
 - завершити реформування нормативно-правової бази стосовно національних меншин, яка наразі готується відповідно до рекомендацій Венеціанської комісії, та ухвалити негайні й ефективні механізми імплементації
- Комісія стежитиме за успіхами України у реалізації перелічених кроків і до кінця 2022 року надасть відповідний звіт, разом з детальною оцінкою країни.

Процес приєднання до ЄС і надалі ґрунтуватиметься на визначених критеріях і умовах. Це дозволяє будь-якій країні досягти успіху в цьому процесі на основі власних здобутків і водночас означає, що кроки в напрямку до ЄС можуть бути скасовані, якщо основні умови більше не будуть виконуватись.

Хронологія / ключові дати

28 лютого 2022 року, за п'ять днів по тому, як Росія розпочала повномасштабний неспровокований і невиправданий напад, Україна подала заяву про членство у Європейському Союзі. 7 березня 2022 року Рада Європейського Союзу надіслала до Комісії запит про надання висновку щодо цієї заяви. Глави держав і урядів ЄС схвалили це рішення під час неформальної зустрічі лідерів у Версалі.

- <https://www.pravda.com.ua/news/2022/06/23/7354307/>

- <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/06/18/7141516/>

Висновок щодо заяви про членство в ЄС від Молдови

ВСТУП

Протягом останніх двох років Республіка Молдова (далі - Молдова), маючи чіткий мандат від своїх громадян, зробила рішучий крок на шляху до реформ. Після президентських виборів 2020 року і парламентських виборів 2021 року, вперше після здобуття незалежності відбувається явне узгодження президентських, виконавчих і законодавчих повноважень на європейському шляху, спрямованому на реформи і боротьбу з корупцією. І це після періоду, коли незалежність ключових інститутів була серйозно скомпрометована.

Російська нападницька війна проти України має глибокі наслідки для Молдови. У справжньому дусі солідарності та відстоювання європейських цінностей, Молдова активно підтримує осіб, які рятуються з України, приймаючи найбільшу кількість біженців на душу населення. Незважаючи на цей виклик, молдовський уряд рішуче відданий досягненню чітких цілей реформ на користь народу Молдови, зокрема щодо судової реформи, реформи державного управління і модернізації економіки. Останні результати опитування Eurobarometer засвідчують підвищену підтримку інтеграції в ЄС і те, що ЄС є іноземною організацією, яка користується найбільшою довірою.

Заява про членство

У цьому висновку Комісія оцінює заяву від Молдови на підставі її здатності відповідати критеріям, визначеним Європейською радою у Копенгагені 1993 року, а також в Мадриді 1995 року, зокрема щодо адміністративної спроможності країни. Висновок також враховує зусилля Молдови у виконанні своїх зобов'язань за Угодами про асоціацію і про Поглиблену і всеохопну зону вільної торгівлі. Згодом Комісія оцінить наслідки вступу Молдови для політики ЄС у різних сферах.

В цілому, стосовно політичних критеріїв, Молдова має міцну основу для досягнення стабільності інститутів, що гарантують демократію, верховенство права, права людини, повагу і захист меншин.

Що стосується економічних критеріїв, то Молдова провадила обґрунтовану макроекономічну політику, значно зміцнила стабільність фінансового сектора і поліпшила бізнес-середовище. Молдова повинна усунути недоліки, щоб привабити більшу кількість іноземних приватних інвестицій і збільшити державні та приватні інвестиції у стратегічну інфраструктуру, освіту та інновації. Окрім того, серед ключових напрямів поліпшення

функціонування її ринкової економіки є зменшення корупції і продовження реформ у сфері правосуддя, забезпечення прав власності, подальший розвиток динамічнішого бізнес-середовища, а також поліпшене корпоративне реформування управління сектором державних підприємств з метою зменшення його розміру. Так само необхідні поліпшення в енергетичній безпеці, щоб зменшити енергоємність економіки і суспільства. До того ж, здатність країни долати конкурентний тиск в ЄС залежатиме від зміцненого й диверсифікованого ринку праці та скорочення витоку робочої сили, поліпшення потенціалу зростання Молдови і зовнішньої конкурентоспроможності.

Стосовно спроможності виконувати зобов'язання щодо членства, Молдова починаючи з 2016 року працює над імплементацією Угоди про асоціацію між Молдовою та ЄС, включно з Поглибленою і всеохопною зоною вільної торгівлі. Ці угоди вже обіймають значну кількість аспис ЄС, і Молдова поступово розпочала процес узгодження щодо багатьох розділів і має задовільний досвід імплементації, хоча в деяких галузях процес просунувся далі, ніж в інших. В цілому, Молдова створила міцну основу для подальшого узгодження.

Висновки та рекомендації

Комісія рекомендує Раді відкрити перед Молдовою перспективу стати членом Європейського Союзу.

Комісія рекомендує надати Молдові статус кандидата, усвідомлюючи, що має бути вжито наступні кроки:

- завершити необхідні кроки нещодавно розпочатої комплексної реформи системи правосуддя у всіх інституціях ланцюжків правосуддя та прокуратури, щоб забезпечити їхню незалежність, цілісність, ефективність, підзвітність та прозорість, у тому числі шляхом ефективного використання перевірки активів та ефективного демократичного нагляду; зокрема, заповнити усі наявні вакансії у Вищій раді суддів та в її спеціалізованих органах;

- у всіх цих сферах усунути недоліки, виявлені ОБСЄ/БДПЛ і Радою Європи/Венеціанською комісією;

- виконувати зобов'язання щодо боротьби з корупцією на всіх рівнях шляхом вжиття рішучих кроків у напрямку активних та ефективних розслідувань, а також очевидних наслідків кримінального переслідування і постановлення судових вироків; суттєво посилити втілення рекомендацій Національного антикорупційного центру;

- виконувати зобов'язання з «деолігархізації» шляхом усунення надмірного впливу корисливих інтересів в економічному, політичному та суспільному житті;

- посилити боротьбу з організованою злочинністю на основі детальних оцінок загроз, посиленої співпраці з регіональними, європейськими і міжнародними партнерами та поліпшеної координації правоохоронних органів; зокрема, запровадити законодавчий пакет щодо повернення активів і всеосяжну нормативно-правову базу для боротьби з фінансовими злочинами та відмиванням грошей, гарантуючи при цьому відповідність законодавство про боротьбу з відмиванням грошей стандартам Групи з фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);

- підвищити спроможність реалізації реформ і надавати якісні державні послуги, у тому числі шляхом прискореного впровадження реформи державного управління; оцінити і оновити стратегію реформування

державного управління;
 - завершити реформу управління державними фінансами, включно з удосконаленням державних закупівель на всіх рівнях влади;
 - розширити залучення громадянського суспільства до процесів ухвалення рішень на всіх рівнях;
 - посилити захист прав людини, особливо уразливих груп, і підтримувати свої зобов'язання стосовно посилення гендерної рівності та боротьби з насильством проти жінок;
 Комісія стежитиме за успіхами Молдови у реалізації перелічених кроків і до кінця 2022 року надасть відповідний звіт, разом з детальною оцінкою країни.
 Процес приєднання до ЄС і надалі ґрунтуватиметься на визначених критеріях і умовах. Це дозволяє будь-якій країні досягти успіху в цьому процесі на основі власних здобутків і водночас означає, що кроки в напрямку до ЄС можуть бути скасовані, якщо основні умови більше не будуть виконуватись.

Висновок щодо заяви про членство в ЄС від Грузії

ВСТУП

Від моменту здобуття незалежності Грузія чітко висловила свої європейські прагнення. Такі європейські наміри включені до Конституції Грузії і підтримуються народом Грузії (83% грузинів схвалюють вступ до ЄС[1]) та усією політичною сферою. Це стало рушієм низки ключових реформ, заснованих на європейських цінностях і стандартах. Відданість Грузії просуванню на європейському шляху була підкреслена початковим наміром її уряду подати заяву в 2024 році.

Заява про членство

У цьому висновку Комісія оцінює заяву від Грузії на підставі її здатності відповідати критеріям, визначеним Європейською радою у Копенгагені 1993 року, а також в Мадриді 1995 року, зокрема щодо адміністративної спроможності країни. Висновок також враховує зусилля Грузії у виконанні своїх зобов'язань за Угодами про асоціацію і про Поглиблену і всеохопну зону вільної торгівлі. Згодом Комісія оцінить наслідки вступу Грузії для політики ЄС у різних сферах.

В цілому, стосовно політичних критеріїв, Грузія має міцну основу для досягнення стабільності інститутів, що гарантують демократію, верховенство права, права людини, повагу і захист меншин, хоча останні події підірвали прогрес цієї країни.

Стосовно економічних критеріїв, Грузія досягла хорошого ступеня макроекономічної стабільності з низкою надбань у галузі розумної економічної політики і сприятливого бізнес-середовища. Щоб поліпшити функціонування її ринкової економіки, необхідні подальші реформи та інвестиції, спрямовані на забезпечення довгострокового інклюзивного зростання і зовнішньої конкурентоспроможності. Щоб посилити здатність країни долати конкурентний тиск у ЄС, Грузія повинна зміцнити, зокрема, свій людський капітал (особливо шляхом реформування освіти) і забезпечити набуття навичок для ринку праці та інноваційності, зміцнити фізичну інфраструктуру, включно з виробництвом відновлюваних джерел енергії і транспортною інфраструктурою, а також доступ до світових ланцюжків створення вартості.

Стосовно спроможності виконувати зобов'язання щодо членства, Грузія починаючи з 2016 року працює

над імплементацією Угоди про асоціацію між Грузією та ЄС, включно з Поглибленою і всеохопною зоною вільної торгівлі. Ці угоди вже нараховують безпрецедентну кількість *acquis* ЄС. У багатьох розділах Грузія поступово наблизилася до істотних складових *acquis* ЄС. Вона має загальний позитивний перелік виконаних вимог, хоча в деяких галузях країна просунулася далі, ніж у решті. В цілому, Грузія створила міцну основу для подальшого узгодження.

Висновки та рекомендації

Комісія рекомендує Раді відкрити перед Грузією перспективу стати членом Європейського Союзу.

Комісія рекомендує надати Грузії статус кандидата, як тільки буде вирішено наступні пріоритети:

- вирішити питання політичної поляризації шляхом забезпечення співпраці між політичними партіями в дусі угоди від 19 квітня;
- гарантувати повноцінне функціонування всіх державних інституцій, зміцнення їхньої незалежної і ефективної підзвітності, а також їхні функції демократичного нагляду; продовжити вдосконалення виборчої системи, усунувши всі недоліки, виявлені у цих процесах ОБСЄ/БДПП і Радою Європи/Венеціанською комісією.
- ухвалити і запровадити прозору та ефективну стратегію судової реформи і плану дій після 2021 року на основі широкого, інклюзивного та міжпартійного процесу консультацій; забезпечити судову систему, яка є повністю і дійсно незалежною, підзвітною та неупередженою у всьому судовому інституційному ланцюжку, а також зберегти поділ влади; а саме, забезпечити належне функціонування та цілісність усіх судових і прокурорських інституцій, зокрема Верховного Суду, і усунути будь-які виявлені недоліки, включно з призначенням суддів усіх рівнів і Генерального прокурора; провести ретельну реформу Вищої ради юстиції і призначити решту членів Вищої ради. Усі ці заходи повинні повністю відповідати європейським стандартам і рекомендаціям Венеціанської комісії.
- посилити незалежність Антикорупційного агентства, поєднавши усі ключові антикорупційні функції, зокрема для неухильного розгляду справ щодо корупції на найвищому рівні; оснастити нову Спеціальну службу розслідування і Службу захисту персональних даних ресурсами, що відповідають їхнім мандатам, і забезпечити їхню інституційну незалежність;
- виконувати зобов'язання з «деолігархізації» шляхом усунення надмірного впливу корисливих інтересів в економічному, політичному та суспільному житті;
- посилити боротьбу з організованою злочинністю на підставі детальних оцінок загроз, зокрема шляхом забезпечення ретельного розслідування, притягнення до кримінальної відповідальності і достовірного звітування про притягнення до відповідальності і постановлення судових вироків; гарантувати підзвітність і підконтрольність правоохоронних органів.
- докласти рішучіших зусиль для забезпечення вільного, професійного, плюралістичного та незалежного медіа-середовища, зокрема шляхом забезпечення того, щоб кримінальні провадження, порушені проти власників ЗМІ, відповідали найвищим законодавчим стандартам, а також започаткувати неупереджене, ефективно і своєчасне розслідування випадків погроз безпеці журналістів та інших працівників ЗМІ;
- швидко просуватись у зміцненні захисту прав уразливих груп населення, в тому числі шляхом ефективнішого

	<p><i>притягнення до відповідальності винних у насильстві та підбурювачів;</i> <i>- а саме, консолідувати зусилля для посилення гендерної рівності та боротьби з насильством щодо жінок;</i> <i>- забезпечити залучення громадянського суспільства до процесів ухвалення рішень на всіх рівнях;</i> <i>- ухвалити законодавство, аби грузинські суди під час постановлення рішень проактивно враховували рішення Європейського суду з прав людини;</i> <i>- забезпечити, щоб в процесі призначення нового Громадського захисника (Омбудсмена) перевагу було надано незалежній особі, і щоб цей процес відбувався прозоро; гарантувати дієву інституційну незалежність цього Офісу.</i> <i>Комісія стежитиме за успіхами Грузії у вирішенні цих пріоритетних завдань і до кінця 2022 року підготує про них звіт.</i> <i>Процес приєднання до ЄС і надалі ґрунтуватиметься на визначених критеріях і умовах. Це дозволяє будь-якій країні досягти успіху в цьому процесі на основі власних здобутків і водночас означає, що кроки в напрямку до ЄС можуть бути скасовані, якщо основні умови більше не будуть виконуватись.</i> <i>Хронологія / ключові дати</i> <i>3 березня 2022 року Грузія подала заяву про членство в Європейському Союзі. Заява була подана за умов нападницької війни Росії проти України. 7 березня 2022 року Рада Європейського Союзу надіслала до Комісії запит про надання висновку щодо цієї заяви. Глави держав і урядів ЄС схвалили це рішення під час неформальної зустрічі лідерів у Версалі[2]. 11 квітня 2022 року Грузія отримала анкети за політичними та економічними критеріями, 19 квітня - щодо розділів <i>acquis</i> ЄС, а свої відповіді надала, відповідно, 2 травня і 10 травня.</i></p>
30 серпня 2022	<p>Україна прийняла закони про приєднання до Конвенції про процедуру спільного транзиту та до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами (так званий «митний безвіз» з ЄС).</p> <p>https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/08/30/7145874/</p>
5 вересня 2022	<p>У Брюсселі відбулося восьме засідання Ради асоціації Україна—ЄС.</p> <p><i>Рада асоціації наголосила на необхідності забезпечити – у відповідності до рекомендацій Венеційської комісії – дотримання прав осіб, які належать до національних меншин. Зокрема, Україні потрібно завершити реформування законодавчої бази щодо національних меншин відповідно до рекомендацій Венеційської комісії та прийняти ефективні механізми імплементації, зазначені у кроках, визначених у висновку Комісії стосовно Заявки України на вступ до ЄС.</i></p> <p>https://www.kmu.gov.ua/news/spilnyi-pres-reliz-za-pidsumkamy-8-ho-zasidannia-rady-asotsiatsii-mizh-ies-ta-ukrainoiu</p>
1 жовтня 2022	<p>Набуло чинності приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту та до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами.</p> <p>- https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/08/26/7145632/ - https://zakon.rada.gov.ua/go/994_001-87 - https://zakon.rada.gov.ua/go/987_012</p>
15 грудня 2022	<p>Лідери ЄС погодили виділення Україні 18 млрд євро макрофінансової допомоги у 2023 році.</p>

	https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/12/15/7152566/
2023	
19 січня 2023	Президент Єворади Шарль Мішель до Києва, де відвідав українських військових, що проходили реабілітацію, та виступив у Верховній Раді.
	- https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/01/19/7154430/ - https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/01/19/7154470/
2 лютого 2023	- Напередодні 24-го Саміту Україна—ЄС, у Києві пройшло спільне засідання уряду України та Європейської комісії. Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн підтвердила, що Україна обов'язково стане членом ЄС. Україна підписала угоду про участь України у програмі ЄС «Єдиний ринок».
	https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/02/2/7155418/
	- Європарламент закликав ЄС готувати початок переговорів про вступ України.
	https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/02/2/7155398/
	- Єврокомісія оприлюднила аналітичний звіт на 67 сторінок із стану наближення законодавства України до законодавства ЄС (так звані <i>acquis</i>).
	- https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/02/7/7155643/ - https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/commission-analytical-report-ukraines-alignment-eu-acquis_en
3 лютого 2023	24-й Саміт Україна—ЄС у Києві. Єврокомісія погодилася навесні надати письмову оцінку прогресу України у виконанні кандидатських критеріїв.
	https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/02/3/7155485/
9 лютого 2023	Президент України Володимир Зеленський взяв участь у спеціальному саміті ЄС у Брюсселі, зокрема присвяченому Україні, у межах свого другого закордонного візиту з моменту початку повномасштабного вторгнення Росії до України. Виступ Зеленського у Європарламенті. Виступ Зеленського на саміті.
	- https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2023/02/09/ - https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/02/9/7155839/ - https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/02/9/7155852/
20 квітня 2023	Україна приєдналася до Механізму цивільного захисту ЄС.
	https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/04/20/7160238/
22 червня 2023	Єврокомісія представила перший «усний» звіт щодо виконання Україною кандидатських критеріїв, оцінивши прогрес їх виконання як «2 з 7».
	<i>«Почну з України. У випадку з Україною було 7 кроків або пріоритетів, визначених у червневому висновку Європейської ради на основі нашої пропозиції, на основі пропозиції Єврокомісії. Зараз ми вважаємо, що з цих 7 пріоритетів Україна вже виконала 2 кроки».</i>
	- https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/06/21/7164104/ - https://lb.ua/world/2023/06/23/561943_ukraina_otrimala_pershu_otrinku_vid.html - https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_3460

10 липня 2023	Мобільні оператори ЄС та України погодили продовження на рік угоди про скасування роумінгової плати для громадян України. https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/07/10/7165439/
20 вересня 2023	Почала роботу новий посол ЄС в Україні Катаріна Матернова. https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/09/20/7169794/
4 листопада 2023	Візит Президентки Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн до Києва та її виступ у Верховній Раді. - https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/11/4/7172831/ - https://suspilne.media/609571-do-kieva-pribula-prezidentka-evrokomisii-ursula-fon-der-lajen/ - https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3782940-stefancuk-pro-vizit-ursuli-fon-der-laen-do-ukraini-ce-vazlivij-signal-pidtrimki.html
8 листопада 2023	Єврокомісія опублікувала детальний звіт на 152 сторінки щодо прогресу України у процесі вступу до ЄС, у якому: докладно оцінила стан наближення законодавства України до права ЄС за переговорними главами; визначила, що Україна повністю виконала 4 з 7 кандидатських критеріїв; а також рекомендувала Європейській раді офіційно розпочати з Україною переговори про вступ. - https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2023-11/SWD_2023_699_Ukraine_report.pdf - https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/11/8/7173147/ - https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/11/13/7173415/
21 листопада 2023	Візит Президента Євроради Шарля Мішеля до Києва з нагоди 10-ї річниці Революції гідності. https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/11/21/7173988/
14 грудня 2023	Рада Європейського Союзу вирішила розпочати переговори щодо вступу України до Європейського Союзу. https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/12/14/7175588/
2024	
25 червня 2024	Початок перемовин про членство України в ЄС. <i>Перша Міжурядова конференція між Україною та ЄС у Люксембурзі ознаменувала початок фактичних переговорів про членство України в Європейському Союзі.</i>
27 червня 2024	Підписано Двосторонню безпекову угоду між Україною і Європейським Союзом, що є ще одним важливим кроком на шляху до майбутнього членства.
30 жовтня 2024	Європейська комісія ухвалює пакет розширення 2024 року. <i>Європейська комісія ухвалила щорічний пакет розширення, де наведено детальну оцінку стану справ та прогресу, якого досягли Албанія, Боснія і Герцеговина, Косово, Чорногорія, Північна Македонія, Сербія, Грузія, Республіка Молдова, Туреччина та Україна на шляху до вступу в ЄС. Оцінки супроводжуються рекомендаціями та вказівками щодо пріоритетів реформ Розширення є історичною можливістю як для країн, що приєднуються, так і для нинішніх держав-членів і для ЄС загалом. Більший і сильніший Союз має значні соціально-економічні, політичні та безпекові переваги. Голова Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн зазначила: «Напружений геополітичний контекст робить</i>

переконливою, як ніколи, необхідність завершити возз'єднання нашого континенту на основі єдиних цінностей демократії та верховенства права. За останні роки ми вже зробили великі кроки в напрямку інтеграції нових держав-членів. І розширення залишиться головним пріоритетом нової Комісії».

Відкриття переговорів про вступ з **Україною** стало важливим визнанням рішучості України у впровадженні реформ на шляху до вступу в ЄС. Після першої міжурядової конференції в червні 2024 року аналітичний розгляд *acquis* (аналіз узгодження з правом ЄС) просувається безперешкодно. Якщо Україна виконає всі умови, Комісія очікує на відкриття переговорів за кластерами, починаючи з «Основ процесу вступу до ЄС», якомога швидше у 2025 році.

Відкриття переговорів про вступ стало важливим визнанням рішучості **Молдови** у впровадженні реформ на шляху до вступу в ЄС, незважаючи на постійне втручання Росії та наслідки російської агресивної війни проти України. Після першої міжурядової конференції в червні 2024 року аналітичний розгляд *acquis* (аналіз узгодження з правом ЄС) просувається безперешкодно. Якщо Молдова виконає всі умови, Комісія очікує на відкриття переговорів за кластерами, починаючи з «Основ процесу вступу до ЄС», якомога швидше у 2025 році.

Хоча в грудні 2023 року Європейська рада надала **Грузії** статус кандидата, процес її вступу до ЄС був тим часом де-факто зупинений через низку заходів, вжитих грузинським урядом починаючи з весни 2024 року. 26 жовтня 2024 року грузинські громадяни проголосували на парламентських виборах. Попередні висновки спільної міжнародної місії зі спостереження за виборами на чолі з Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ (ОБСЄ/БДІПЛ) виявили кілька недоліків, які трапилися в напруженому і дуже поляризованому середовищі. До слабких сторін, про які повідомлялося, належать, зокрема, нещодавні законодавчі зміни до виборчого процесу, поширені порушення таємниці голосування, процедурні невідповідності, залякування виборців і тиск на них, що негативно вплинуло на довіру громадськості до виборчого процесу. Ці попередні висновки підтверджують необхідність комплексної виборчої реформи, що вже підкреслювалося в попередніх ключових рекомендаціях.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/uk/ip_24_5583

Українська національна платформа Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (<http://eap-csf.org.ua/>) – це мережа з понад 150 громадських організацій України, що відстоює українські інтереси в рамках Східного партнерства. Платформа є частиною Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (ФГС СхП).

Форум громадянського суспільства Східного партнерства (<https://eap-csf.eu/>) - унікальна багаторівнева регіональна платформа громадянського суспільства, спрямована на просування європейської інтеграції, сприяння реформам та демократичним перетворенням у шести країнах Східного партнерства - Вірменії, Азербайджані, Білорусі, Грузії, Молдові та Україні. Будучи громадським елементом СхП, ФГС СхП намагається посилити громадянське суспільство у регіоні, підвищити рівень плюралізму у публічному дискурсі та політиці шляхом сприяння демократії участі та фундаментальних свобод. ФГС СхП - це позапартійна добросовісна неурядова організація.

Українська національна платформа
Форуму громадянського суспільства Східного партнерства
eap-csf.org.ua
unp.eap@gmail.com
www.facebook.com/unp.eap.csf

Громадська організація
Кременчуцький антикорупційний центр
kac.org.ua
kremen.anticor@gmail.com
www.facebook.com/kremen.antikor

Ця публікація була підготовлена в рамках проекту «Підтримка діяльності УНП ФГС СхП у 204 р.», який реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу. Зміст цієї публікації є виключною відповідальністю громадської організації «Кременчуцький антикорупційний центр» і жодним чином не відображає точку зору Європейського Союзу чи Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.